

**Studie příležitostí
souvisejících s realizací záměru výstavby
rychlostní silnice R11 v území obcí**

Kocbeře

Choustníkovo Hradiště

Návrhová část – základní text

PROSINEC 2009

Objednatel: KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ
Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové 500 03
Zastoupený Bc. Lubomírem Francem, hejtmanem Královéhradeckého kraje

Zhotovitel: Ing. arch. Vlasta Poláčková - URBANISTICKÝ ATELIER UP -24
Na Petynce 84, 169 00 Praha 6
IČO: 1610 2053
DIČ: CZ 5757020775

Zajištění participace veřejnosti:

Ing. arch. Petr Klápště a Ing. Eva Klápšťová

Výpočetní zpracování v systému GIS:

Ing. Jindřich Poláček a kolektiv
Hydrosoft Veleslavín s.r.o.
U Sadu 13, 162 00 Praha 6

Pracovní tým:

Koordinace úkolu: Ing. arch. Vlasta Poláčková
Doprava: Ing. Josef Smíšek
Kanalizace: Ing. Martin Spurný
Příroda, krajina a zemědělství: Ing. Eva Klápšťová
Dále spolupracovali: Ing. arch. Marek Bečka, Martin Poláček

Celkový obsah dokumentace:

Analytická část

Textová část:

Základní text

Shrnutí

Postup a výsledky zapojení veřejnosti

Grafické přílohy:

1. Výkres limitů využití území (1:10 000)
2. Výkres analýzy krajiny (1:10 000)
3. Problémový výkres (1:6 000)
4. Průzkum území (1:6 000)
5. Výkres širších vztahů (1:50 000)

Návrhová část

Textová část:

Základní text

Rozpracování vybraných projektů

Návrh variantního řešení čištění odpadních vod

Grafická příloha:

6. Návrhový výkres (1:6 000)

Obsah:

1	Stanovení vize	2
1.1	Kocbeře	2
1.2	Choustníkovo Hradiště	2
2	Návrh strategie rozvoje území	3
2.1	Kocbeře	3
2.2	Choustníkovo Hradiště	5
3	Záměry podporující rozvoj obcí	7
3.1	Vybrané záměry - Kocbeře	7
4	Návrh opatření vedoucích k eliminaci negativních vlivů souvisejících se záměrem výstavby rychlostní silnice R11	9
4.1	Cíle opatření	9
4.2	Předpokládané chování dopravní sítě po realizaci R11	9
4.3	Opatření mimo koridor silnice	11
4.4	Opatření v koridoru silnice	11
5	Ochrana krajinného rázu	13
5.1	Snížení negativních vlivů některých znaků krajinného rázu	13
5.2	Ochrana krajinného rázu	14
5.3	Rozvíjení krajinného rázu	16
6	Zemědělství	23
7	Obnovitelné zdroje	24
7.1	Voda	24
7.2	Vítr	26
7.3	Slunce	26
7.4	Biomasa	28
8	Cestovní ruch a rekreace	32
8.1	Charakteristika území z hlediska CR	32
8.2	Základní podmínky a cíle rozvoje cestovního ruchu v regionu	32
8.3	Hlavní témata cestovního ruchu v území	33
8.4	Závěr	33
9	Místní výroba hledající suroviny i odbyt v regionu, certifikace výrobků, náměty pro obnovu tradičních výrob	34
9.1	Místní zdroje	34
9.2	Tradiční výroby	35
10	Koordinace občanských i hospodářských aktivit	36
11	Územní rozvoj obcí - úkoly pro územní plánování	37
11.1	Vytipování vhodných rozvojových území	37
11.2	Doporučení pro prostorovou regulaci	39
12	Shrnutí	44
12.1	Analytická část	44
12.2	Návrhová etapa	44

1 Stanovení vize

Vzhledem k tomu, že obě obce se od sebe mírně liší, je vize rozvoje, stejně jako strategie k dosažení vize zpracována pro obě obce zvlášť.

1.1 Kocbeře

Vize obce Kocbeře stojí na následujících třech pilířích, které platí zároveň:

- **Tradiční rodinná komunita** – v obci je fungující společenství obyvatel – vzájemná znalost a dobré mezilidské vztahy, amatérská kultura a setkávání se. Prostředí v obci je „malé, vesnické“, bezpečné a funguje sociální kontrola. Lidé mají vztah k místu, mladí z obce neodcházejí, obyvatel v obci pomalu a plynule přibývá.
- **Obec krátkých vzdáleností** – škola, školka, základní obchody a služby i možnosti sportu a rekreace v přírodě jsou v obci a v pěší dostupnosti. Vyšší vybavenost je v okolních městech, která jsou rychle a snadno dosažitelná autobusem nebo automobilem.
- **Život v souladu s přírodou** – podnikatelské aktivity, rekreace ani nová obytná výstavba nenarušují přírodní prostředí obce, okolí ani v širším měřítku.

1.2 Choustníkovo Hradiště

Vize obce Choustníkovo Hradiště stojí na následujících třech pilířích, které platí zároveň:

- **Kvalitní bydlení** – jihozápadní svahy, které tvoří většinu obce, jsou čím dál více vyhledávané pro bydlení. Obec tuto výhodu využívá a kvalitu bydlení rozvíjí dalšími cílenými opatřeními.
- **Diverzifikovaná ekonomika** – tradiční zemědělství funguje a má významnou pozici v rámci chodu obce a je doplněno podnikatelskými aktivitami z dalších odvětví tak, aby na žádném z nich nebyla obec plně závislá.
- **Tradiční rodinná komunita** – v obci je fungující společenství obyvatel – vzájemná znalost a dobré mezilidské vztahy, amatérská kultura a setkávání se. Prostředí v obci je „malé, vesnické“, bezpečné a funguje sociální kontrola. Lidé mají vztah k místu, mladí z obce neodcházejí, obyvatel v obci pomalu a plynule přibývá.

2 Návrh strategie rozvoje území

2.1 Kocbeře

Návrh strategií pro obec je rozdělen do skupin dle pilířů vize:

Tradiční rodinná komunita

- **Vytvoření zázemí pro spolky a amatérskou kulturu** – zázemí musí naplňovat potřebu dětí i dospělých. Je třeba zejména společenský sál a klubovna. Vesnická kultura byla vždy úzce spjata s pohostinstvím, a pokud má zázemí fungovat, musí tomu tak být i nadále.
- **Vytvoření míst setkávání a odpočinku** ve všech částech obce (Kocbeře, Nové Kocbeře, Nová Ves) – je přitom třeba vytvořit hierarchii – jedno prioritní místo v Nových Kocbeřích a dvě menšího významu v dalších částech. Úprava těchto míst by měla vyhovovat všem věkovým skupinám, místa v sobě budou spojoval rozměr setkávání, aktivního odpočinku i kultury.
- **Podpora pozvolného růstu obce a počtu obyvatel** – je třeba nabídnout pozemky v rozvojových plochách, ale tak, aby se zabránilo skokovému nárůstu obyvatel a unifikovaným souborům navrhovaným a realizovaným najednou. Nemělo by dojít k realizaci větších souborů naráz jedním developerem. Bude vhodné hledat cesty, jak zajistit, aby development v rozvojových plochách mohl provádět nebo alespoň důsledně kontrolovat obec (jako nástroje se nabízí plánovací smlouva, územní studie, případně i regulační plán – návrh vhodného nástroje je úkolem pro územní plán).
- **Zachování vesnického rázu obce** - je třeba chránit urbanistickou strukturu urbanisticky a kulturně významných lokalit, základní měřítko a tvar nových a rekonstruovaných objektů a základní kostru sídelní a krajinné zeleně (alej na návsi, stromy v zahradách a veřejném prostoru tvořící zelený lem okolo sídel, aleje v polích a loukách).
- **Začlenění R11** – zabránění viditelnosti R11 ze sídel a hlavních rekreačních tras a zároveň zachování optického kontaktu s hřebenem Zvičiny. Pohybující se vozidla by měla být pokud možno v zářezu komunikace, případně kryta zelení.
- **Podpora historické identity** – zejména odkazy ke Šporkovu panství a prusko-rakouské válce. Je třeba pečovat o drobné památky v krajině a barokní kulturní krajinu a vědomě na ně navazovat – například využitím Šporkova panství jako lokální známky pro místní produkty či jako značky pro přírodní léčivé produkty. V tomto bodu je nutná spolupráce všech obcí ze Šporkova panství.

Obec krátkých vzdáleností

- **Zachování školky a školy** – je třeba na jedné straně zabránit poklesu počtu obyvatel a zachovat atraktivitu obce pro rodiny s dětmi (viz ostatní body) a na druhé straně přímo podporovat školu – kvalitu výuky, společenskou roli školy jako společenského spojovacího článku pro děti i rodiče i kvalitu výukových prostor (pořadí dle důležitosti). Je třeba sloučit provoz školy (výuka, družina, stravování) nejlépe do jedné budovy tak, aby byly eliminovány současné nutné přesuny.
- **Podpoření vzniku přirozeného centra**, kde se budou zdržovat lidé, a objektu pro služby v tomto centru. Koncentrace lidí v jednom místě může vytvořit situaci, ve které se ekonomicky vyplatí v tomto místě provozovat služby – obec může plánováním prostorové struktury sídla (nástroj územní plán) a případnou podporou objektu pro služby udělat zásadní první krok, na který naváže soukromí investoři.
- **Řešení dopravy přátelské k chodcům a dotvoření sítě pěších cest** – je třeba v maximální míře využívat dopravní opatření zklidňující automobilovou dopravu a

dále podpořit zachování/vytvoření dostatečně přímých, pohodlných a bezpečných pěších spojníc mezi jednotlivými částmi obce, k důležitým objektům a místům setkávání a do krajiny, pro rekreační pohyb obyvatel, dále dostatečně hustou a spojitou síť cest v krajině (umožňuje okružovat a tím zatraktivňovat vycházky). Klíčové je zajistit dlouhodobou průchodnost spojníc – územním plánem a v rámci možností vlastnickými vztahy (vlastníkem obec).

- **Dopravní řešení umožňující snadný nájezd na R11 a zastavování autobusů** – Je třeba řešit návaznosti mezi R11 a stávající silniční sítí tak, aby doprava mířící na rychlostní komunikaci co nejméně zatěžovala obec a zároveň aby nájezd na rychlostní komunikaci z obce byl rychlý a snadný. Řešení by mělo počítat s možností autobusových spojů jedoucích po R11 obsluhujících obec – musí být schopny snadno sjet a mít prostor k zastavení.

Život v souladu s přírodou

- **Podpora měkkých forem rekreace** (nepoškozuji přírodu) **a zabránění rozšíření tvrdých** (vyžadují rozsáhlou infrastrukturu a ta zabírá přírodní prostor, nebo svým charakterem narušují přírodu) – pro měkké formy (kolo, běžky) důležitá přístupnost v krajině a dostatek cest, z infrastruktury je možné zřídit přírodní koupaliště, naopak nemělo by být umožněno budovat infrastrukturu pro tvrdé formy (nová velká ubytovací zařízení, trasy pro motoristické sporty /čtyřkolky, motokros apod./, sjezd na horských kolech, velká lanová a adrenalinová centra, golfové hřiště apod.).
- **Zajištění a zvýšení ekologické stability krajiny** – chránit a dotvořit prvky kostry ekologické stability krajiny (remízky, aleje, meze) a zajistit jejich propojení do funkčního systému, je nutné zajistit dostatek možností k překročení bariér – zejména R11.
- **Podpora obnovitelných zdrojů a podnikání využívajícího místních surovin** – využití obnovitelných zdrojů pro výrobu el. energie nebo vytápění, podpora zpracování místních surovin (dřevo, zemědělské produkty, kámen) v místě – např. podporou výroby přírodních stavebních materiálů či dílců z nich či podpora potravinářství.
- **Zabránění příchodu nových investic znehodnocujících životní prostředí** – např. velkých skladů, montoven, výroby vyžadující těžkou dopravu či jinak rušící (nástrojem územní plán).
- **Ochrana vodních zdrojů** – je třeba dostatečně účinnými opatřeními při návrhu a realizaci R11 zajistit ochranu stávajících vodních zdrojů (např. pro případ nehody). Velmi vhodné by bylo připravit další – náhradní vodní zdroj – umožní zajištění vody i v období úprav vodovodu od současného zdroje v případě havárií a jiných problémů.
- **Zajištění čištění odpadních vod** – vzhledem k velké finanční náročnosti výstavby čistírny je vhodné uvažovat i o domovních čistírnách.
- **Minimalizování dopadů R11 při realizaci i provozu** – dílčími úpravami trasy a nivelety a doprovodnými technickými opatřeními. Je třeba snižovat hluchost, a to vzhledem k celkovému charakteru a vizi obce i nad rámec minima stanoveného hygienickými předpisy a dále všechna ryze technická opatření zakrývat zelení, aby v krajině nerušila.

2.2 Choustníkovo Hradiště

Návrh strategií pro obec je rozdělen do skupin dle pilířů vize:

Kvalitní bydlení

- **Podpora pozvolného růstu obce a počtu obyvatel** – je třeba nabídnout pozemky v rozvojových plochách, ale tak, aby se zabránilo skokovému nárůstu obyvatel a unifikovaným souborům navrhovaným a realizovaným najednou. Pozemky by měly být atraktivní – na jižním svahu a mimo potenciální vlivy R11.
- **Zajištění čištění odpadních vod** – vzhledem k velké finanční náročnosti výstavby čistírny je vhodné uvažovat i o domovních čistírnách.
- **Obnovení školy** – při nárůstu počtu obyvatel znovu zahájit provoz prvního stupně školy.
- **Řešení dopravy přátelské k chodcům a dotvoření sítě pěších cest** – je třeba využívat dopravní opatření zklidňující automobilovou dopravu a dále podpořit zachování/vytvoření dostatečně přímých, pohodlných a bezpečných pěších spojníc mezi jednotlivými částmi obce, do centra a do krajiny, pro rekreační pohyb obyvatel, dále dostatečně hustou a spojitou síť cest v krajině (umožňuje okružovat a tím zatrávňovat vycházky). Klíčové je zajistit dlouhodobou průchodnost spojníc – územním plánem a v rámci možností vlastnickými vztahy (vlastníkem obec).
- **Zabránění příchodu nových investic znehodnocujících životní prostředí** – např. velkých skladů, montoven, výroby vyžadující těžkou dopravu či jinak rušící (nástrojem územní plán).
- **Dopravní řešení umožňující snadný nájezd na R11 a zastavování autobusů** – Je třeba řešit návaznosti mezi R11 a stávající silniční sítí tak, aby doprava mířící na rychlostní komunikaci co nejméně zatěžovala obec a zároveň aby nájezd na rychlostní komunikaci z obce byl rychlý a snadný. Řešení by mělo počítat s možností autobusových spojů jedoucích po R11 obsluhujících obec – musí být schopny snadno sjet a mít prostor k zastavení.

Diverzifikovaná ekonomika

- **Podpora přirozeného centra**, kde se zdržují lidé. Koncentrace lidí v jednom místě vytváří situaci, ve které se ekonomicky vyplatí provozovat služby. Je přitom třeba věnovat zvýšenou pozornost kvalitě úpravy centrálního veřejného prostoru.
- **Aktivní vyhledávání investorů, podpora obnovitelných zdrojů a podnikání využívajícího místních surovin** – využití obnovitelných zdrojů pro výrobu el. energie nebo vytápění (bioplyn v návaznosti na zemědělství), podpora zpracování místních surovin (dřevo, zemědělské produkty, kámen) v místě – např. podporou výroby přírodních stavebních materiálů či dílců z nich či podpora potravinářství. Je potřeba zajistit pro tyto investice vhodné plochy – dopravně dostupné, zároveň nerušící bydlení.

Tradiční rodinná komunita

- **Rozvoj návsi jako místa setkávání a odpočinku** – úprava by měla vyhovovat všem věkovým skupinám, místa v sobě budou spojovat rozměr setkávání, aktivního odpočinku i kultury.
- **Zachování vesnického rázu obce** - je třeba chránit urbanistickou strukturu urbanisticky a kulturně významných lokalit, základní měřítko a tvar nových a rekonstruovaných objektů v těchto místech a základní kostru sídelní a krajinné zeleně (zelená osa okolo obou potoků, alej na návsi, stromy v zahradách a veřejném prostoru tvořící zelený lem okolo sídel, aleje v polích a loukách). Velké areály v krajině, které v současné době narušují měřítko odstínit vzrostlou zelení.

- **Podpora historické identity** – zejména odkazy ke Šporkovu panství a prusko-rakouské válce. Je třeba pečovat o Šlosberk, o drobné památky v krajině a barokní kulturní krajinu a vědomě na ně navazovat – například využitím Šporkova panství jako lokální známky pro místní produkty či jako značky pro přírodní léčivé produkty. V tomto bodu je nutná spolupráce všech obcí ze Šporkova panství.
- **Začlenění R11** – zabránění viditelnosti R11 ze sídel a hlavních rekreačních tras a zároveň zachování optického kontaktu s hřebenem Zvičiny. Pohybující se vozidla a technická opatření by měla být kryta zelení.

3 Záměry podporující rozvoj obcí

V obou obcích byly společně se zástupci obcí a veřejností vytipovány záměry podporující rozvoj obcí. Byl proveden průzkum lokalit, navržen program jejich využití a ve vybraných případech bylo navrženo námětové řešení, které může sloužit pro další diskuse o záměru, nebo může být podrobněji rozpracováno.

Tyto náměty jsou prezentovány v samostatné příloze: „Rozpracování vybraných projektů“ a vyznačeny v „Návrhovém výkresu“. Zde uvádíme pouze přehled námětů.

Choustníkovo Hradiště

1. Výstavba rodinných domů Nad Vsí
2. Parková úprava na místě bývalého hotelu Špork
3. Renovace zázemí sportoviště
4. Šlosberk
5. Škola
6. Pekárna

Další akce

Cesty

- po zrušení sadů – cesta od lípy „po vrstevnici“ a dále do kopce k Ferdinandovu
- ozelenění polních cest

Silnice I/37

- přechody u školy a kostela s ostrůvkem a osvětlením
- zpomalovací úpravy, měření rychlosti

Výstavba kanalizace a čistírny odpadních vod

- jako alternativu uvažovat decentralizované čištění v domovních čistírnách s vypouštěním vyčištěných vod do vodotečí.

Doplnění vodovodních zařízení a vodovodní sítě

- obec má připravenou výstavbu nových vodojemů a propojovacích vodovodních vedení

Údržba vodních plocha toků

- vyčištění rybníků na Kocbeřském potoce
- vyčištění rybníků pod Rýcholkou
- čištění dalších vodních ploch a toků

3.1 Vybrané záměry - Kocbeře

1. Multifunkční objekt u fotbalového hřiště
2. Nové centrum
3. Park a hřiště za kostelem
4. Předpolí lomového jezírka
5. Obnovení veřejných prostranství po omezení průjezdu silnice I/37
6. Nová Ves – prostor pro trávení volného času dětí i dospělých
7. Úprava sila

Další akce

Základní škola

- sloučení provozu školy do jednoho areálu

Cesty

- ozelenění cesty od hřbitova k lesu
- doplnění cesty od hřbitova na jih
- doplnění cesty od dětského hřiště za kostelem směrem na sever
- doplnění (obnova) cesty z Nové Vsi do Nových Kocbeří

Doplnění vodovodní sítě

- náhrada starých rozvodů pod silnicí I/37

Výstavba kanalizace a čistírny odpadních vod

- jako alternativu uvažovat decentralizované čištění v domovních čistírnách s vypouštěním vyčištěných vod do vodotečí.

Údržba vodních plocha toků

4 Návrh opatření vedoucích k eliminaci negativních vlivů souvisejících se záměrem výstavby rychlostní silnice R11

4.1 Cíle opatření

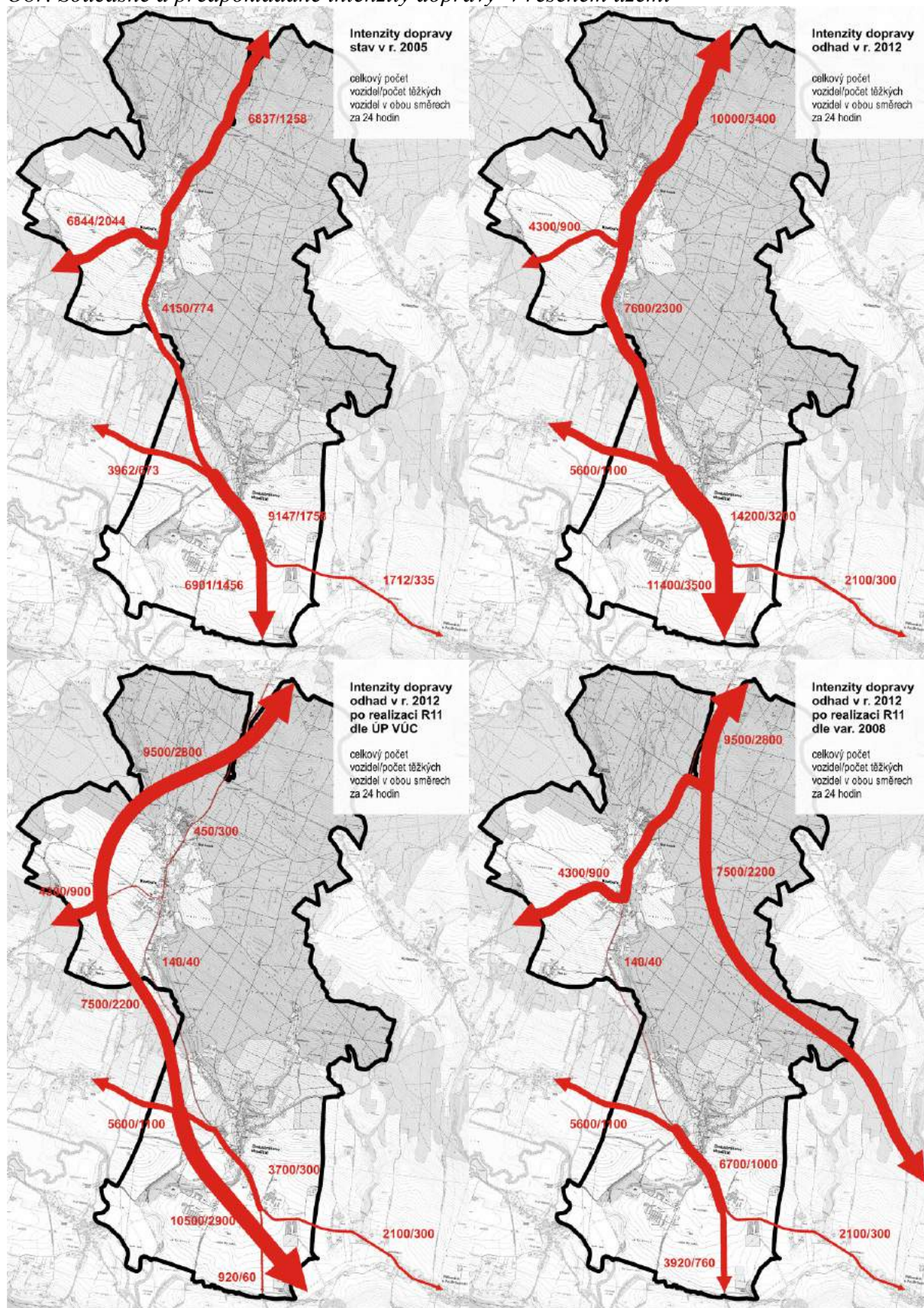
Cílem těchto opatření je v obecné rovině:

- omezení negativních vizuálních dopadů
- omezení negativních dopadů na hygienu prostředí (omezení hluku, plyných emisí, prachu)
- zachování nejdůležitějších příčných vazeb na cestní síti s důrazem na zemědělství, lesnictví a turistické trasy
- omezení vlivu na přírodu, řešení křížení s prvky územního systému ekologické stability
- řešení vodního režimu, ochrana zdrojů vody, řešení retence a čištění vod
- vhodné napojení sídel s cílem udržení podmínek pro podnikání a hromadnou dopravu (zamezení tunelového efektu)
- omezení negativních vlivů v době stavby
- ochrana památek ohrožených výstavbou

4.2 Předpokládané chování dopravní sítě po realizaci R11

Odhadované intenzity pro rok 2012 vycházejí z údajů studie ekonomické proveditelnosti stavby R11 1108 Vlčkovice – Trutnov (Pragoprojekt 2004) a platí pro dobu bezprostředně po dokončení daného úseku rychlostní komunikace. Pro tehdy ještě neexistující variantu 2008 byly intenzity přerozděleny dle nové geometrie dopravních vztahů.

Obr. Současné a předpokládané intenzity dopravy v řešeném území

Je třeba vzít v úvahu, že zatímco intenzity na ostatních komunikacích se dále nebudou výrazně měnit, intenzita tranzitní dopravy na R11 po realizaci úseku Trutnov – státní hranice výrazně stoupne až na cca 20 tis. vozidel v roce 2020.

4.3 Opatření mimo koridor silnice

(viz „Návrhový výkres“)

V Choustníkově Hradišti:

- je vhodné zřídit pás izolační zeleně o šířce 30-50 m:
  - u stávající silnice I/37, pro odizolování zástavby, která je nejvíce ohrožena vlivy budoucí silnice (týká se zejména bytových domů)
  - za logopedickou školou a u hřbitova

V obou obcích je třeba provést opatření k ochraně ohrožených vodních zdrojů:

- v Kocbeřích se jedná o zdroj Janská studánka, kde je třeba provést v době projektové přípravy, v době provádění stavby a při provozu hydrogeologický průzkum a navrhnout technická řešení, která zamezí ovlivnění vydatnosti a jakosti jímáné podzemní vody
- v Choustníkově Hradišti se jedná o zdroj Ferdinandov, kde při poloze silnice uvažované ve variantě R11-2008 dochází ke konfrontaci s genezí vody (průchod stavby rozsáhlým infiltračním územím); zde bude nutné monitorovat rizika pomocí hydrogeologických vrtů

V obou obcích je třeba současně řešit, jak zabezpečit náhradní zdroje pitné vody:

- v Kocbeřích by měl být prověřen zdroj na pozemku továrny GFK
- v Choustníkově Hradišti by bylo možné využít další obecní zdroje

Poznámka: informace jsou převzaty z materiálu „ Rychlostní silnice R 11 - zdroje vody Janská studánka a Ferdinandov, posouzení, listopad 2009, RNDr. Svatopluk Šeda

4.4 Opatření v koridoru silnice

(viz „Návrhový výkres“)

Druhou skupinou jsou opatření v koridoru budoucí rychlostní silnice. Jedná se zejména o:

- izolační zeleň
- protihluková opatření
- zajištění křížení komunikací, cestní sítě, vodotečí
- zajištění průchodu „přírody“ – biokoridorů
- zajištění ochrany vodních zdrojů
- zajištění ochrany drobných památek

Vysvětlení označení opatření v následující tabulce:

1XX....náměty opatření ve schváleném koridoru UP VÚC Trutnovsko – Náchodsko na území obce Choustníkově Hradiště

2XX....náměty opatření ve schváleném koridoru UP VÚC Trutnovsko – Náchodsko na území obce Kocbeře

1XXX...náměty opatření ve variantním koridoru R11-2008 na území obce Choustníkově Hradiště

2XXX náměty opatření ve variantním koridoru R11-2008 na území obce Kocbeře

č.	Situace	Návrh
101	Průchod po poli, křížení se silnicí I/37	Odsun uvažované MÚK JV směrem
102	Pohledově exponované, křížení s cestami, potokem, biokoridorem	Mosty, protihluková opatření, ozelenění
103	Křížení se silnicí III/299, průchod po poli v blízkosti sadů	Ozelenění
104	Průchod po poli v blízkosti sadů	Protihlukové opatření, ozelenění
105	Průchod lesem, křížení s biokoridorem a cestou	Ekodukt
201	Průchod po poli, křížení se silnicí III. třídy	Řešení napojení Nového Dvora, ozelenění, pokud možno vedení v zářezu
202	Průchod po poli, pohledově exponované, přiblížení k Novému Dvoru	Pohledově exponované, ozelenění, zvážit protihlukové opatření, pokud možno vedení v zářezu
203	Průchod po poli, pohledově exponované, křížení s uvažovanou cestou	Řešit křížení s cestou, protihlukovou ochranu a ozelenění, pokud možno vedení v zářezu
204	Průchod po poli, pohledově exponované, křížení se silnicí III/300	S MÚK řešit zastávku BUS, ozelenění, pokud možno vedení v zářezu
205	Průchod po poli, pohledově exponované, křížení s cestou	Řešit křížení s cestou a ozelenění, pokud možno vedení v zářezu
206	Průchod po poli, pohledově exponované, trasa se přibližuje k zastávce	Řešit protihlukovou ochranu a ozelenění, pokud možno vedení v zářezu
207	Průchod lesem, křížení s cestou	Řešit křížení s cestou
208	Průchod lesem v blízkosti vodního zdroje, křížení s významnými cestami a potokem	Řešit ochranu vodního zdroje a křížení s cestami a potokem, řešit ochranu drobných památek
209	Průchod lesem, křížení s cestou, blízkost vodního zdroje	Řešit křížení s cestou a ochranu vodního zdroje
210	Průchod lesem, křížení s cestou	Řešit křížení s cestou
211	Průchod lesem, křížení se silnicí I/37, cestami a potokem	Řešit křížení se silnicí, cestami a potokem
212	Průchod lesem, křížení s nadregionálním biokoridorem a cestou	Řešit křížení s cestou a zvážit ekomost
213	Průchod okrajem lesa protíná hřeben	Uvažovaný tunel
1001	Průchod lesem, křížení se silnicí III. tř. na Kohoutov	Řešit křížení se silnicí
1002	Průchod lesem, křížení s cestami	Řešit křížení s cestami
1003	Průchod lesem, průchod ochranným pásmem zdroje pitné vody	Řešit ochranu vodních zdrojů, případně náhradní zdroj
1004	Průchod lesem, křížení s cestou	Řešit křížení s cestou
2001	Průchod lesem, křížení s cestami	Řešit křížení s cestami
2002	Průchod lesem, křížení s cestami	Řešit křížení s cestami
2003	Průchod lesem, křížení se silnicí III. tř. na Kohoutov, uvažovaná MÚK	Řešit křížení se silnicí

5 Ochrana krajinného rázu

Cílem návrhu je snížit negativní vlivy některých znaků krajinného rázu a vytvořit doporučení a regulativy pro nové stavby a zásahy do krajiny tak, aby zůstal zachován charakter řešeného území a byly ochráněny, případně rozvíjeny, cenné znaky krajinného rázu zásadní a spoluurčující.

5.1 Snížení negativních vlivů některých znaků krajinného rázu

Velké bloky orné půdy s malým podílem zeleně

Pro zvýšení prostupnosti krajiny jak pro člověka tak pro rostliny a živočichy a pro zvýšení estetické kvality jsou navrženy:

- nové cesty s alejemi
- nové aleje podél stávajících cest
- nové vegetační doprovody vodních toků a odvodňovacích struh

Aleje a vegetační doprovody vodních toků také vizuálně i funkčně propojují krajinu a sídlo. Do budoucna bude třeba řešit revitalizaci stávajících porostů.

Zásady pro umisťování alejí:

- V krajině a na okraji sídel podél účelových cest přednostně vysazovat ovocné dřeviny. Doporučená výška dřevin v dospělosti je 5 -10 m, např. kultivary rodu jabloň (*Malus sp.*), třešeň (*Prunus sp.*) či hrušeň (*Pyrus*)
- V krajině podél silnic I-III třídy lze vysazovat aleje tvořené nízkými, středně vysokými i vysokými dřevinami. Středně vysoké dřeviny dorůstají výšky 10 -20 m, např. druhy rodu jeřáb (*Sorbus sp*) či javor babyka (*Acer campestre*)
- Ve středu obce či jiných význačných polohách umisťovat vysoké dřeviny dorůstající 20-30 m např. lípa (*Tilia cordata*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*), javor mléč (*Acer platanoides*)

Zemědělské areály

Pro zmírnění vizuálně i čichově negativního působení zemědělských areálů jsou podél těchto objektů navrženy pásy izolační zeleně. Doporučená šířka těchto pásů je 10-30 m, výška kosterních dřevin 20-30 m s podsadbou středně vysoké a nízké zeleně. Doporučeny jsou domácí (neintrodukované) především listnaté dřeviny. Takto realizované izolační pásy zeleně mohou plnit i funkci interakčních prvků v krajině.

Vhodným doplněním těchto pásů zeleně jsou vysoké solitérní stromy či jejich skupiny uvnitř i vně zemědělských areálů.

Silnice I/37

Tvoří osu řešeného území, do terénu je umístěna poměrně citlivě. Vzhledem k začlenění do krajiny je třeba řešit revitalizaci aleje podél komunikace.

Bytové domy

Umístění bytových domů v Choustníkově Hradišti na pohledově exponovaném místě a v blízkosti kostela není z urbanistického a krajinářského hlediska vhodné. Navržený pás izolační zeleně, doplněný výsadbou aleje podél silnice I/37 a několika solitérních stromů poblíž bytových domů pomůže začlenit tyto výrazné objekty do siluety sídla.

Silo

V Kocbeřích se nachází výrazná negativní dominanta sila. Řešením je jeho odstranění (v současné době málo reálné) nebo změna způsobu jeho vnímání. Tato transformace z negativní na pozitivní dominantu by mohla proběhnout např. uměleckým ztvárněním tohoto objektu.

5.2 Ochrana krajinného rázu

Místa výhledu

Jedním ze spoluurčujících znaků krajinného rázu jsou výhledy na Kuks a na zalesněný svah tvořící horizont na pravém břehu Labe. Pro jejich zachování a ochranu návrh doporučuje zákaz umisťování jakýchkoli objektů a vysazování vysoké zeleně, jež by znehodnotily, či zcela zakryly výhledy vedené z významných míst výhledů.

Významná místa výhledu:

- Cesta od hrázděné chalupy čp. 83 směrem k lesu (Kocbeře)
- Šlosberk (Choustníkovo Hradiště)
- Cesta na Šlosberk (Choustníkovo Hradiště)
- Cesta na Kozím koutem (Choustníkovo Hradiště)
- Na severním okraji lesa

Dominanty

Dominanty mají význam jako symbol, organizují území a zároveň pomáhají v orientaci. V případě pozitivních dominant je důležité, aby si zachovaly svou výraznou pozici. Proto návrh doporučuje zákaz umisťování vysokých staveb či objektů (bytové domy, vysílače mobilních operátorů, větrné elektrárny apod.) v jejich blízkosti.

V případě negativních dominant navrhuje jejich odstranění, transformaci v dominanty pozitivní nebo zrušení jejich pozice jako dominanty.

Pozitivní dominanty:

- Šlosberk (Choustníkovo Hradiště)
- Kostel Povýšení svatého kříže (Choustníkovo Hradiště)
- Komín v areálu továrny (Kocbeře)

Negativní dominanty:

- Bytové domy (Choustníkovo Hradiště)
- Silo (Kocbeře)

Ochrana siluety sídla

Klasická venkovská silueta sídla je tvořena dominantou kostela a vysokou zelení okolo něj, dále vysokou zelení v centrálních prostorech sídla a podél vodního toku. Okolní domy a usedlosti jsou maximálně jednopatrové. Díky výsadbám především ovocných vysokokmenných stromů v zahradách orientovaných do krajiny se sídlo „utápí“ v zeleni. Při dálkový pohledech jsou z domů vidět pouze střechy.

Návrh doporučuje:

- Zákaz umisťování vysokých staveb či objektů (bytové domy, vysílače mobilních operátorů, větrné elektrárny apod.), které by narušovaly stávající výškovou hladinu zástavby.
- V rozvojových plochách orientovat zahrady směrem do krajiny
- V případě potřeby vhodnějšího začlenění nových rozvojových ploch do krajiny výsadbou alejí či izolačních pásů zeleně.

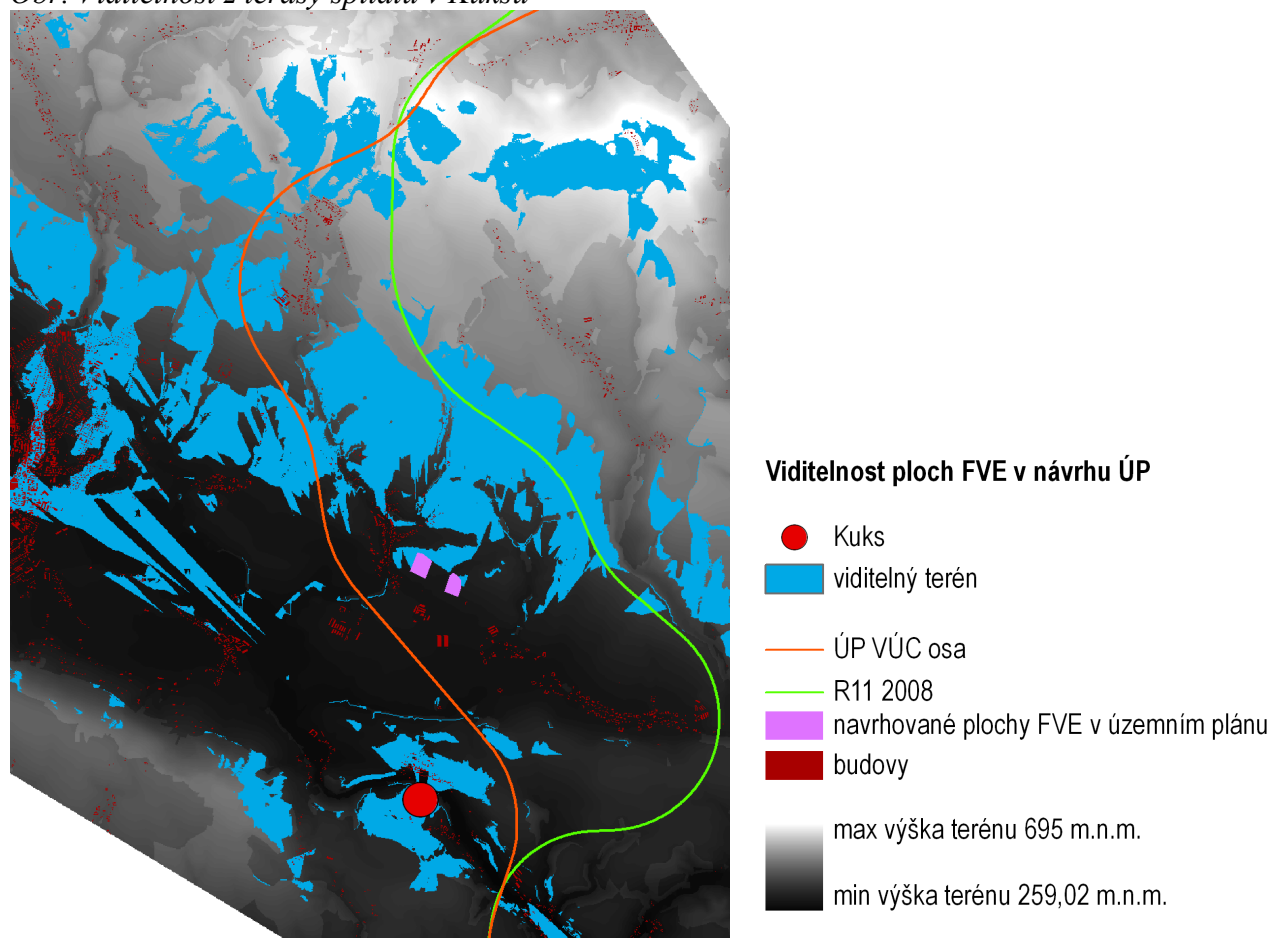
Ochrana terénních hran

Terénní hrany jsou pohledově exponovaná místa, která velmi ovlivňují charakter svého okolí. V řešeném území se nacházejí především mimo zastavěné území. Umístění nových rozvojových ploch je navrženo mimo terénní hrany.

Zásady pro umístování fotovoltaických elektráren a rychle rostoucích dřevin

Vzhledem k tomu, že fotovoltaické elektrárny a pěstování rychle rostoucích dřevin zabírají v krajině rozsáhlé plochy, výrazně se uplatňují v pohledech a jsou neprostupné, byly vymezeny lokality, kde je jejich umístování nevhodné tak, aby nebránily prostupnosti a nezasahovaly do výhledu z terasy špitálu v Kuksu.

Obr. Viditelnost z terasy špitálu v Kuksu

Z obrázku je patrné, že obě plochy pro fotovoltaické elektrárny v návrhu územního plánu Choustníkova Hradiště v pohledu z Kuksu vidět z větší části nebudou.

Urbanisticky a architektonicky významné soubory staveb

Součástí krajinného rázu je i struktura a silueta sídel a ráz objektů. Byly vytvořeny rámcové regulativy pro ochranu těchto hodnot, jsou uvedeny v kap. 0.

5.3 Rozvíjení krajinného rázu

Šlosberk

Kopec Šlosberk v Choustníkově Hradišti je významným bodem v řešeném území neboť je přírodní dominantu a zároveň má historickou vazbu na Kuks. Právě na Šlosberku bývalo původní správní centrum Šporkova panství, jež financovalo špitál v Kuksu.

V současné době však ztrácí jak svůj historický význam (z bývalého hradu zbývá zasypané sklepení), tak význam jako místo rozhledu.

Návrh vytvoření průhledů v lesním porostu směrem na Kuks obnovuje význam Šlosberku jako místa rozhledu a zároveň vizuálně vyjadřuje historický vztah mezi Kuksem a Šlosberkem.

Liniová zeleň na terénních hranách

Terénní hrany jsou pohledově exponovaná místa, která velmi ovlivňují charakter svého okolí. Z tohoto důvodu je na nich v několika úsecích navržena liniová zeleň, která vizuálně dělí velké bloky orné půdy a zároveň slouží jako interakční prvek v krajině. Protože jsou tyto úseky zeleně nespojitě, vytvářejí dostatečné prostupy pro zemědělské stroje a neomezují obhospodařování dotčeného bloku.

Zeleň v sídle

Z hlediska mikroklimatického, ekologického i estetického je žádoucí, aby zeleň v sídlech vytvářela prostorově spojitý systém a navazovala na zeleň v krajině. Celek prostorově spojitých ploch dále doplňují aleje a další samostatné prvky zeleně.

Tento systém sídelní zeleně je nezastavitelný. Návrh vymezuje systém sídelní zeleně jak v Choustníkově Hradišti tak v Kocbeřích.

Choustníkově Hradiště

V Choustníkově Hradišti je jeho osou Hradišťský, posléze Kocbeřský potok a jejich vegetační doprovod.

V přírodě blízkých lokalitách jsou jako kosterní dřeviny doporučeny olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), druhy rodu vrba (*Salix sp.*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), a javor mléč (*Acer platanoides*).

V centrální části sídla je okolí potoka (nábřeží a náves) parkově upraveno. V případě dotváření či revitalizace těchto centrálních prostorů lze doporučit využití především vysokých stromů, tvořících jádro sídelní zeleně – např. lípa malolistá (*Tilia cordata*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*), javor mléč (*Acer platanoides*) a doplňujících nízkých stromů – např. okrasné druhy či kultivary rodu jablon (*Malus sp.*) či třešeň (*Prunus sp.*) Využití keřů je převážně nevhodné.

Na tuto hlavní osu navazují lesní porosty na Šlosberku, starý hřbitov u kostela Povýšení sv. kříže a farní zahrada.

Prostorově izolovanou a samostatnou částí je okolí rybníčků v údolí Kocbeřského potoka směrem na Grunt. Po vyčištění by bylo možné spodní nádrž věnovat chovu ryb a horní nádrž upravit jak přírodní koupaliště. Tomu odpovídá přírodě blízká úprava břehu a břehového doprovodu, s výjimkou části případně sloužící jako koupaliště.

Sídelní zeleň na severu navazuje na lesní komplex, na jihu pak na Stachův a Ježkův rybník a jejich vegetační doprovod.

Nově navržená alej středně vysokých stromů např. druhy rodu jeřáb (*Sorbus sp.*) či javor babyka (*Acer campestre*) podél silnice I/37 částečně zakrývá bytové domy, avšak ponechává výhled na věž kostela. Spolu s alejemi v krajině pak sídlo lépe usazuje do okolní krajiny.

Kocbeře

Hlavní osu systému zeleně tvoří Kocbeřský potok, jeho vegetační doprovod a drobné zbytky lesních porostů. Vedlejší osu tvoří bezejmenný přítok Kocbeřského potoka a jeho vegetační doprovod. Jako hlavní kosterní dřeviny jsou doporučeny olše lepkavá (*Alnus glutinosa*), druhy rodu vrba (*Salix sp.*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), a javor mléč (*Acer platanoides*).

Na přítoku Kocbeřského potoka byl v minulosti vybudován náhon pro blízký mlýn, v současné době však zarůstá náletovými dřevinami. Lze doporučit opětovnou rekonstrukci náhonu či vybudování nové vodní plochy.

Pro zdůraznění významu centrální části sídla je systém zeleně doplněn návrhem výsadby alejí vysokých stromů, např. lípa malolistá (*Tilia cordata*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*), javor mléč (*Acer platanoides*), zejména podél silnice I/37.

Na části západního okraje sídla je navržena alej nízkých stromů, např. kultivary rodu jabloň (*Malus sp.*), třešeň (*Prunus sp.*) či hrušeň (*Pyrus*), která spolu s navrhovanými alejemi podél polních cest pomáhá začlenit sídlo do okolní krajiny. Stejnou funkci mají i izolační pásy zeleně okolo zemědělského areálu.

Nově navrhovaný les a TTP

Na severovýchodě od Choustníkova Hradiště budou v budoucnu rušené ovocné sady, jako náhradní kultura je zde navržen lesní porost a trvalý travní porost.

Opatření na ochranu krajinného rázu v souvislosti s rychlostní silnicí R11

Obě varianty silnice R11 budou mít negativní vliv na krajinný ráz. Některými opatřeními je možné tento negativní vliv zmírnit či zcela eliminovat.

Opatření:

- Vedení tělesa rychlostní silnice co možná nejvíce po terénu, případně v zářezu
- Vybudování protihlukových stěn v blízkosti sídel
- Výsadba pásů izolační zeleně podél protihlukových stěn silnice R11, které budou mít funkci jak hlukové tak vizuální bariéry. Délka navrhovaných izolačních pásů je minimum, případné protažení by bylo z hlediska krajinného rázu přínosné.
- Výsadba pásů izolační zeleně s funkcí hlukové a vizuální bariéry u bytových domů, u logopedické školy a u hřbitova
- Na severozápad od Choustníkovo Hradiště přeměna zbytkové plochy orné půdy podél silnice R11 na les (PUPFL), který bude působit jako protihluková a vizuální bariéra chránící stávající zástavbu, nově navrhované rozvojové plochy a neznehodnotí výhledy ze Šlosberku a z cesty nad Kozím koutem. V případě nerealizování této konverze na les je nutné jej nahradit pásem izolační zeleně.
- Na jihozápad od Choustníkova Hradiště výsadba rychle rostoucích dřevin, jež posílí pás izolační zeleně
- Zachování souvislé cestní sítě
- Přemístění hraničního kamene Šporkova panství a památníku obětem pochodu smrti

Zásady pro umístění pásů izolační zeleně podél rychlostní silnice R11:

- Směrem k sídlu má navrhovaný pás šířku 40m, směrem ke krajině šířku 20m
- V místě krajinného rázu Kocbeře je výška izolační zeleně 10-15 m, tak aby byl zachován výhled na zalesněný svah tvořící horizont na pravém břehu Labe. Důležitá místa výhledu jsou podél cesty od hrázděné chalupy čp. 83 směrem k lesu.
- V místě krajinného rázu Choustníkovo Hradiště je výška izolační zeleně 20-25 m neboť zde povede rychlostní komunikace převážně na náspu. Důležitá místa výhledu

(Šlosberk, cesta na Šlosberk a cesta nad Kozím koutem) a pohledy na Kuks a zalesněný svah tvořící horizont na pravém břehu Labe zůstanou zachovány.

Obr. Ilustrace zásad pro umístování pásů izolační zeleně podél rychlostní silnice – srovnání výhledu bez a s izolační zelení různé výšky – společná legenda schémat

Viditelnost v závislosti na výšce izolační zeleně

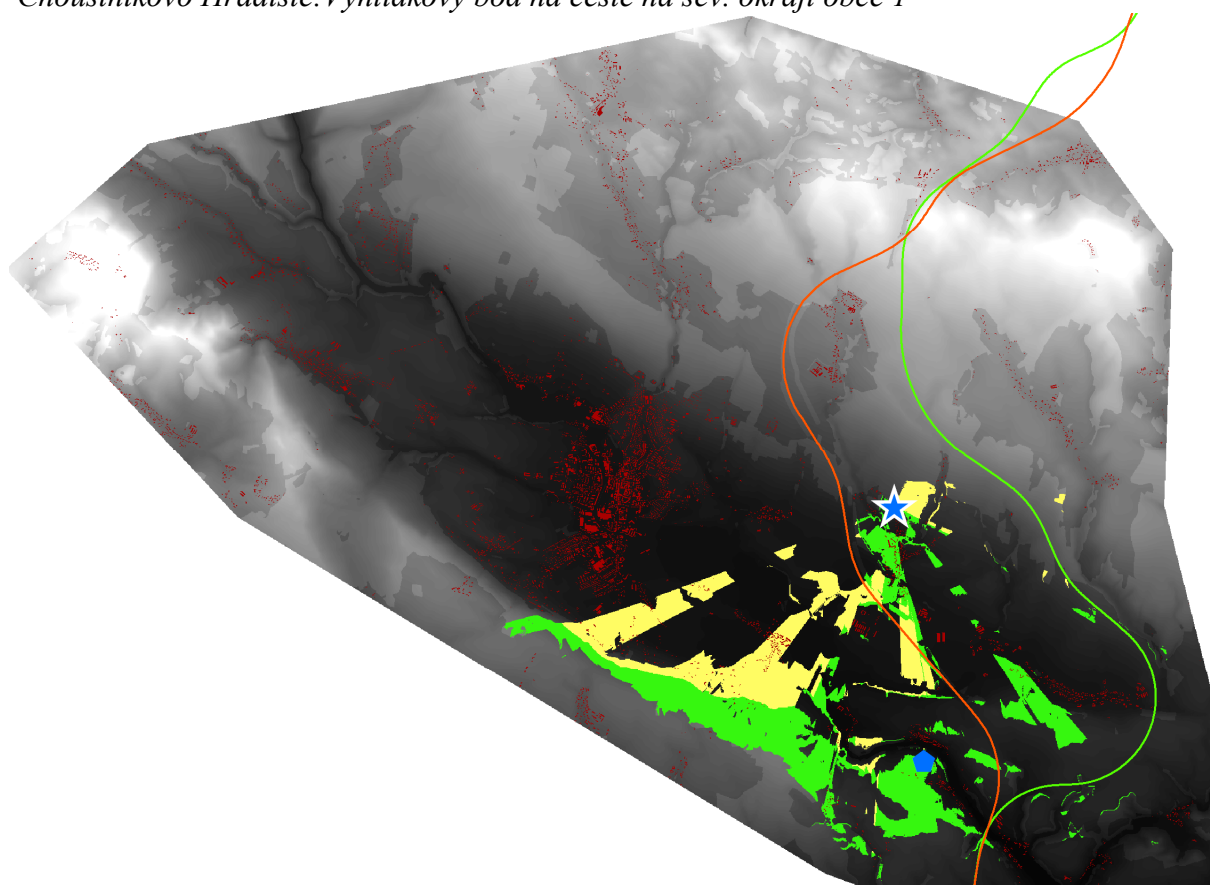
- ★ vyhlídkový bod
- špitál Kuks
- ÚP VÚC osa
- R11 2008
- budovy
- viditelná místa při výšce izolační zeleně 25 m
- viditelná místa při výšce izolační zeleně 15 m
- viditelná místa bez izolační zeleně

terén s lesy a izolační zelení

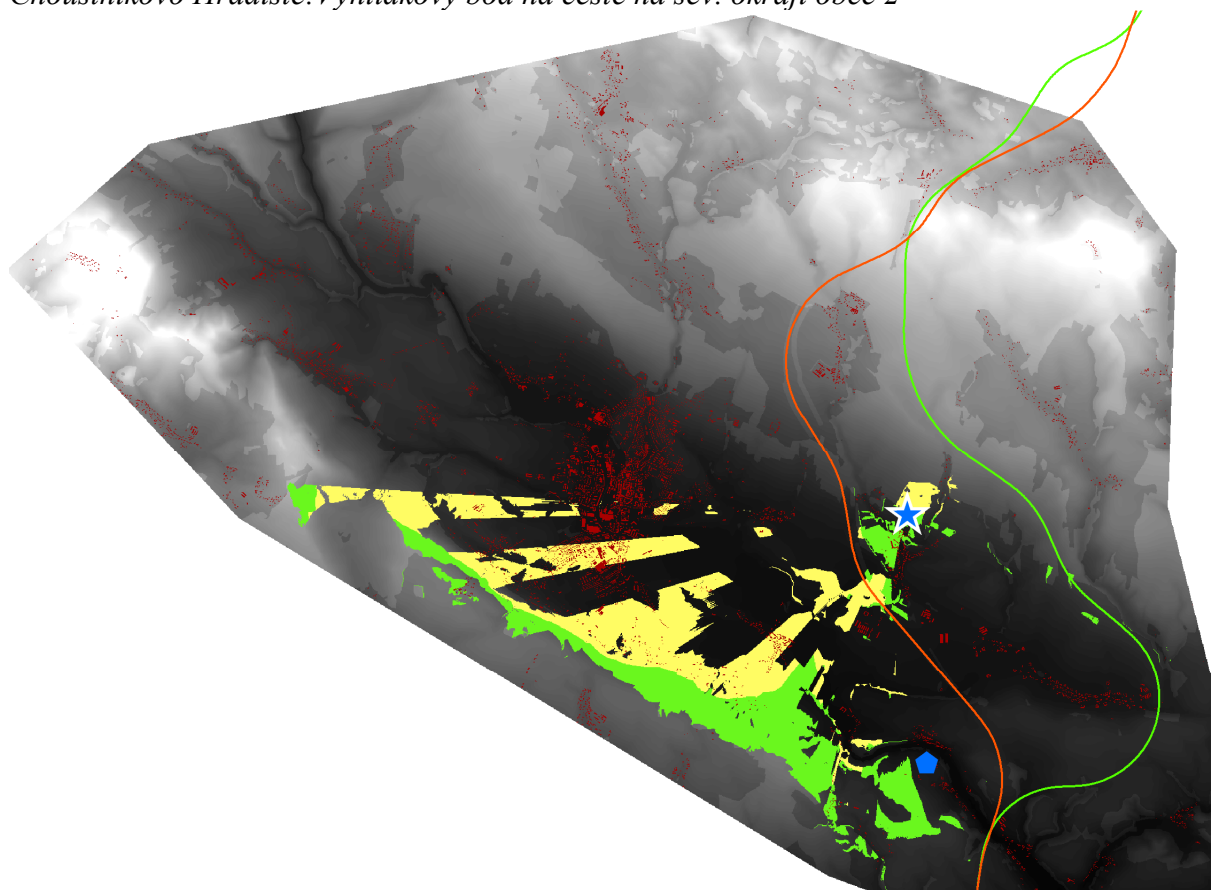
výška m.n.m.

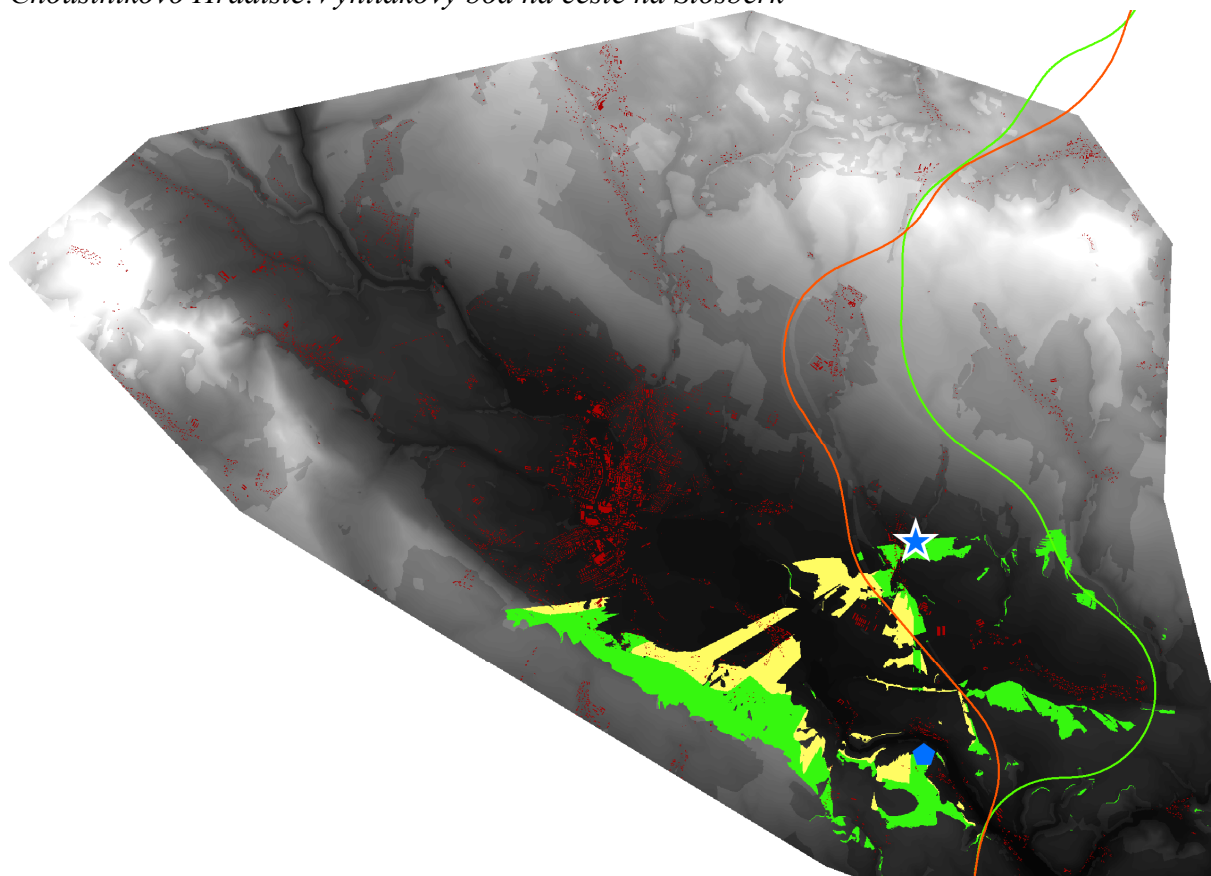
Choustníkovo Hradiště: Vyhlídkový bod na cestě na sev. okraji obce I

Choustníkovo Hradiště: Vyhlídkový bod na cestě na sev. okraji obce 2

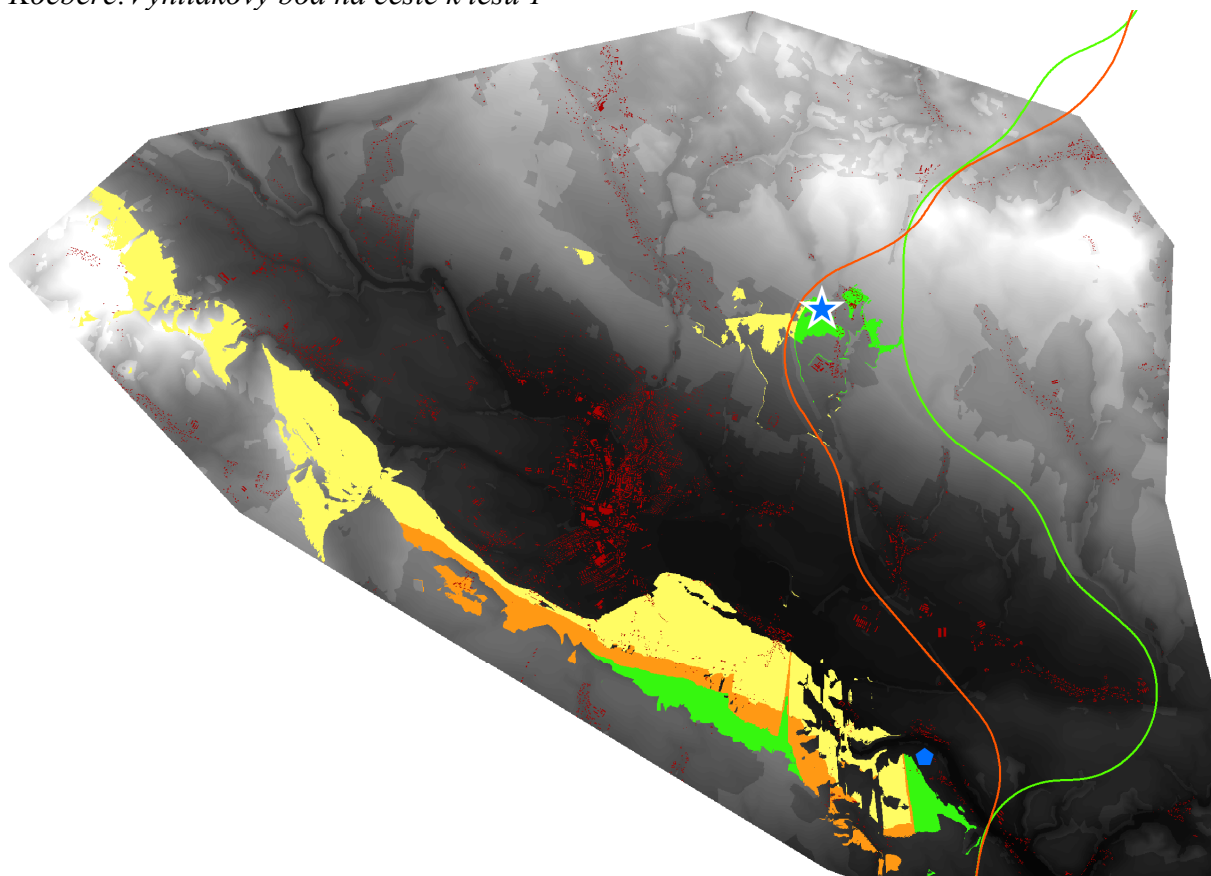

Choustníkovo Hradiště: Vyhlídkový bod na cestě na Šlosberk

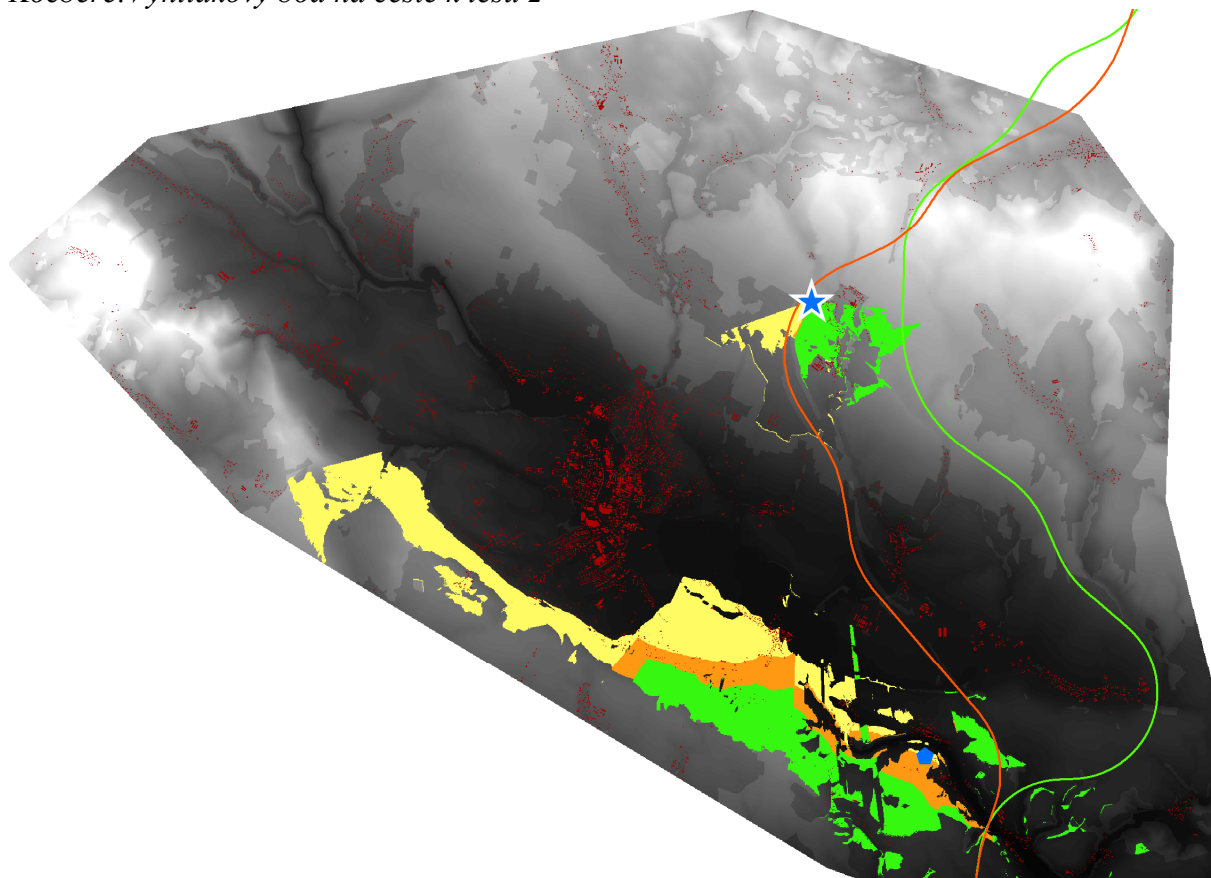

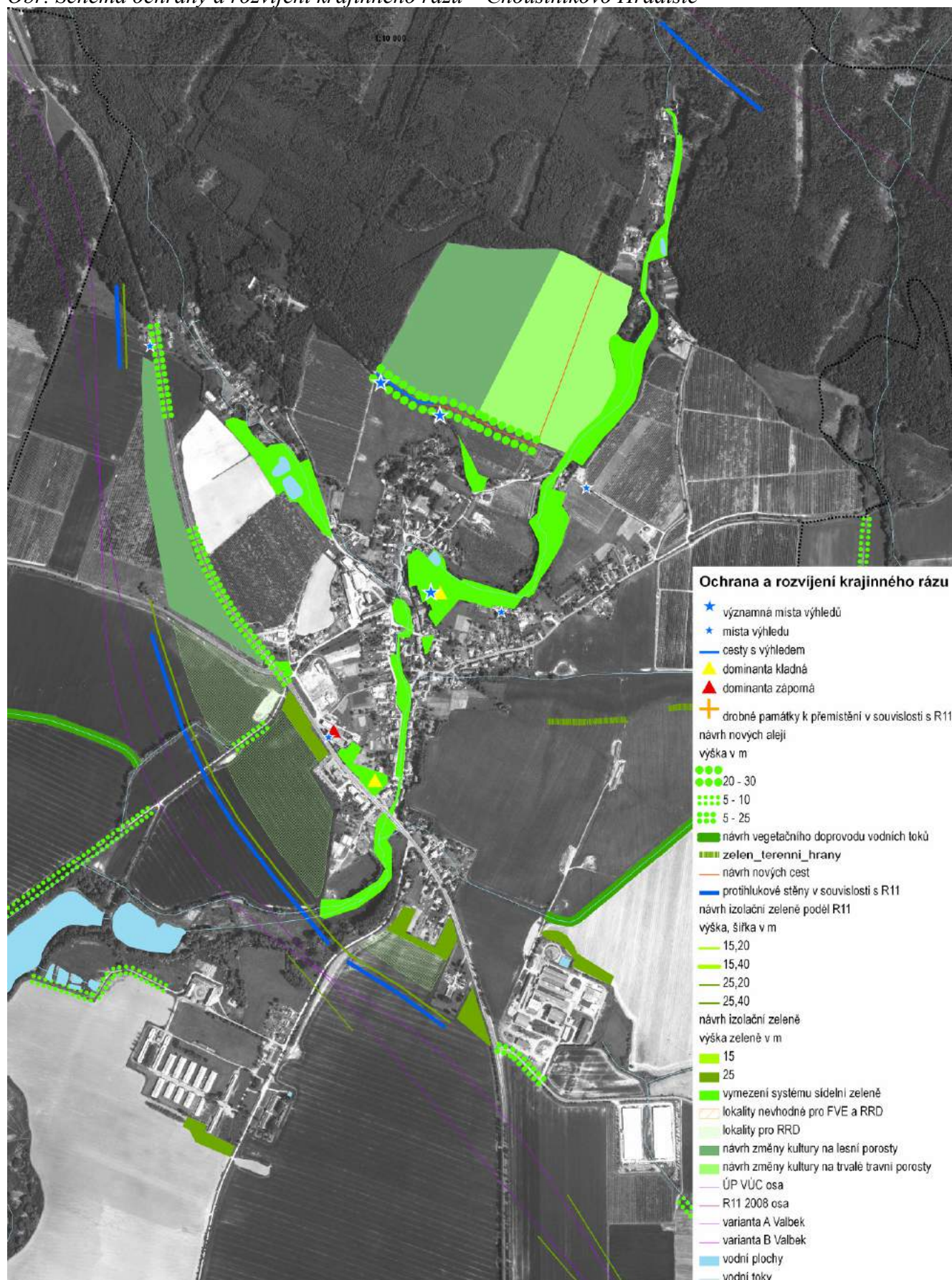
Kocbeře: Vyhlídkový bod na cestě k lesu 1

Kocbeře: Vyhlídkový bod na cestě k lesu 2

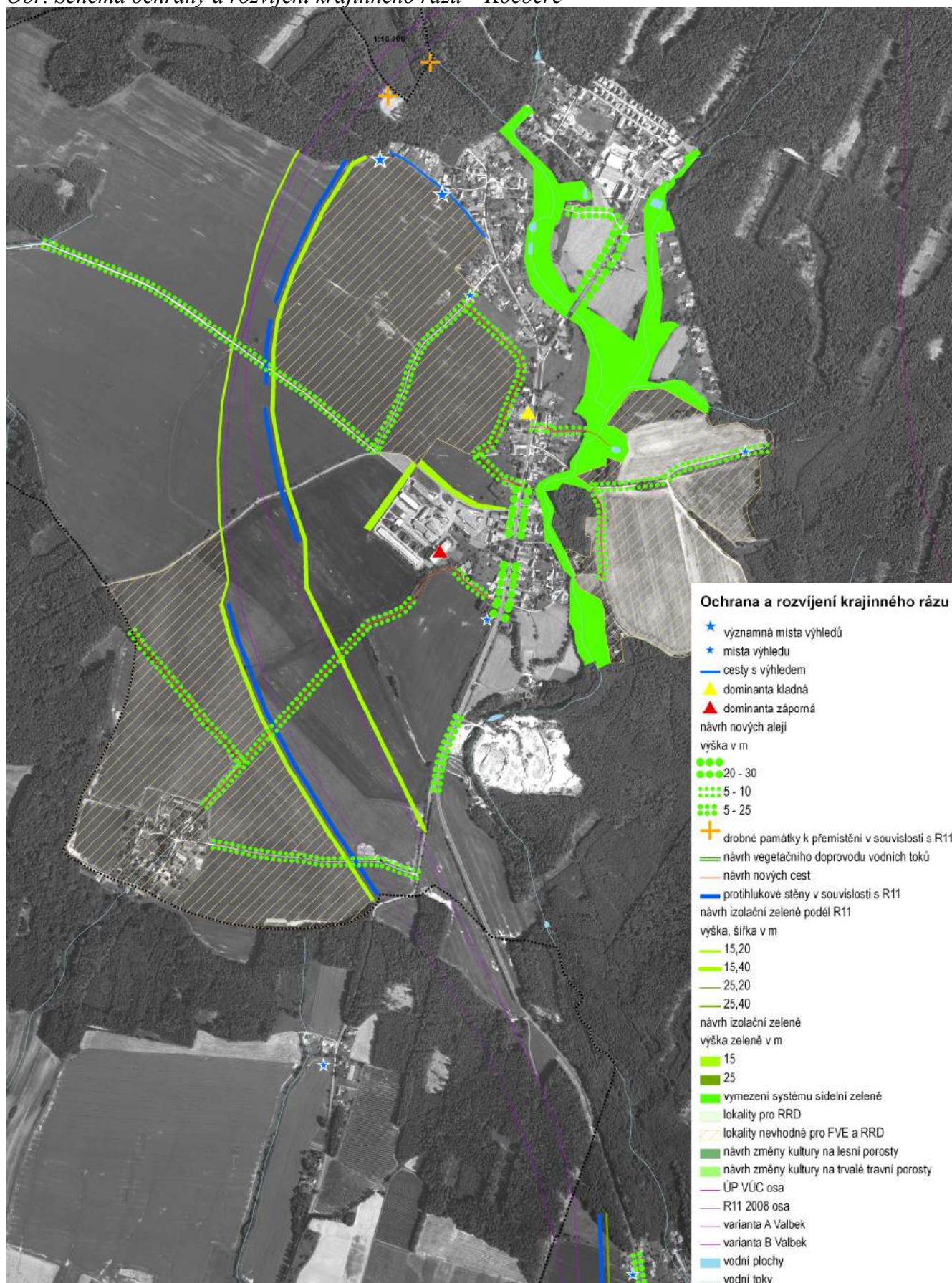

Obr. Schéma ochrany a rozvíjení krajinného rázu – Choustníkovo Hradiště

Obr. Schéma ochrany a rozvíjení krajinného rázu – Kocbeře

6 Zemědělství

Řešené území neleží v oblasti LFA (méně výhodné oblasti pro zemědělství). Z tohoto důvodu je zde nepravděpodobné plošné zatravňování (neboť na ně nelze získat dotace) a následný rozvoj pastvy. Živočišná výroba se bude i nadále odehrávat v intenzivních uzavřených chovech.

Vzhledem k připravované výstavbě rychlostní silnice R11 bude do budoucna obtížné udržet či vytvořit image „přírodního území, které je vhodné pro ekologické farmaření“, a proto velký rozvoj ekologického zemědělství nelze předpokládat. Pokud by zde ekologická farma vznikla, lze doporučit zaměření spíše na rostlinou produkci (protože území není v LFA). Díky úrodnější půdě je lepší potenciál pro pěstování v Choustníkově Hradišti.

V malém by pastva mohla být vhodná na nově navrhované ploše k zatravnění na místě rušených ovocných sadů v Choustníkově Hradišti.

Vzhledem k výše uvedeným podmínkám doporučujeme i v budoucnu konvenční hospodaření.

Významné je zde i sadařství, které doporučujeme podporovat a rozvíjet.

V souvislosti s možností výstavby bioplynové stanice by bylo možné vybudovat skleníky např. pro pěstování jahod.

Možnosti rozvoje zemědělství v souvislosti s obnovitelnými zdroji popisuje kapitola 7.4 a možnosti produkce rostlin pro výrobu stavebních materiálů kapitola 9.1.

7 Obnovitelné zdroje

Obnovitelné zdroje

Obnovitelnými zdroji se rozumí obnovitelné nefosilní přírodní zdroje energie. Využívají se především k výrobě elektrické energie, méně pak k výrobě tepla.

7.1 Voda

V řešeném území se nachází několik drobných vodních toků: Kocbeřský potok a Hradišťský potok a několik jejich bezejmenných přítoků.

Průtoky v těchto tocích jsou výrazně ovlivňovány aktuálními srážkovými podmínkami, protože však pramení v oblasti bohaté na vodu, zachovávají si Kocbeřský i Hradišťský potok, alespoň minimální průtoky i v suchých obdobích.

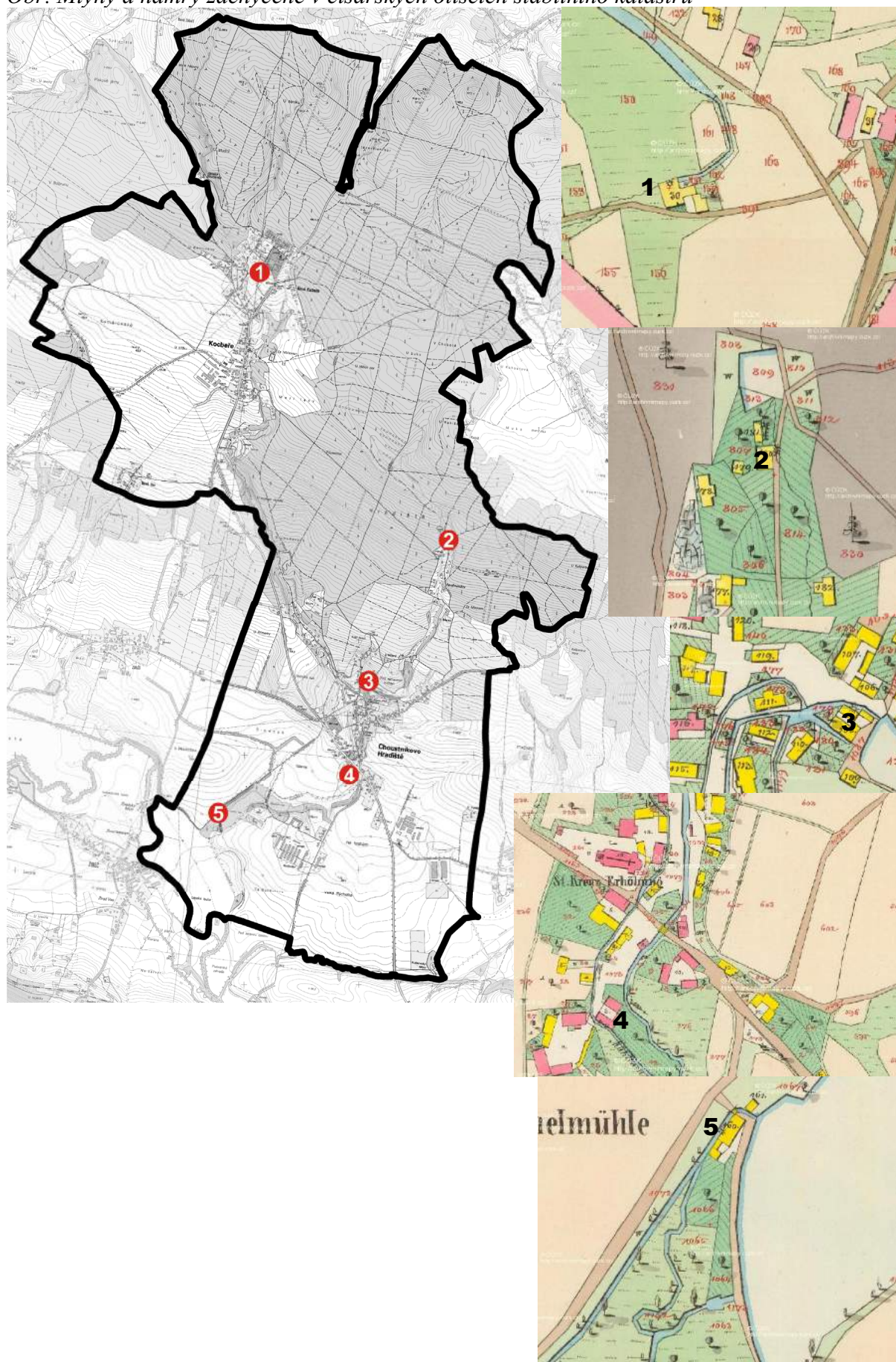
V horních částech jsou vodní toky poměrně prudké. V minulosti na nich bylo umístěno několik mlýnů či hamrů.

Obr. Sklonitost vodních toků

Vzhledem k uvedeným skutečnostem lze uvažovat pouze o umístění malých vodních elektráren typu domácích elektráren či mikrozdrojů.

Obr. Mlýny a hamry zachycené v císařských otiscích stabilního katastru

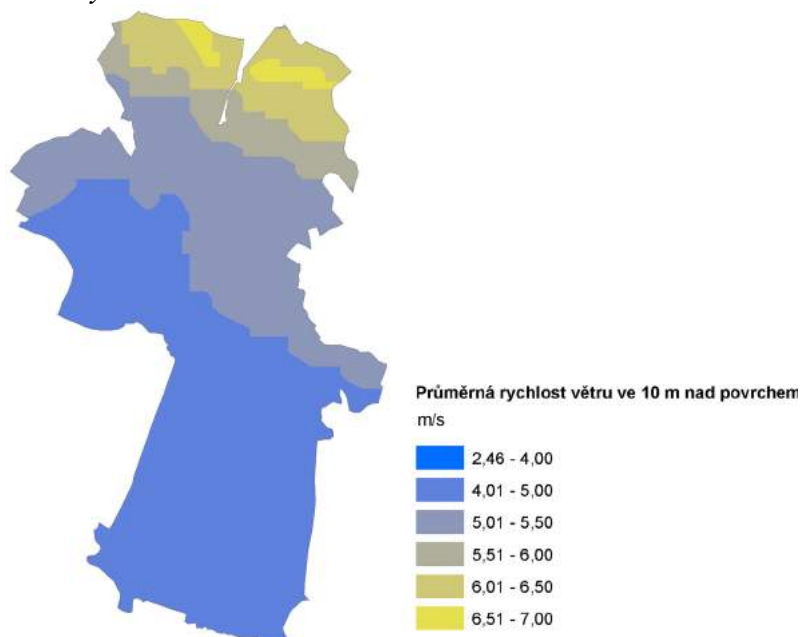

7.2 Větr

Za území s vhodným klimatologickým potenciálem větrné energie se považují lokality s hustotou větru nad 160-200 W/m² ve 40m nad terénem. (Metodika MZP, 2005). Za hranici rentability stavby větrné elektrárny pak rychlost větru 6 m/s. (Informační materiál MŽP, 2008)

Vzhledem k závětrné poloze řešeného území v širším údolí Labe zde rychlost větru nedosahuje požadovaných parametrů a stavba větrných elektráren zde není perspektivní.

Obr. Rychlost větru m/s ve 100 m nad terénem

7.3 Slunce

Pro výrobu elektrické energie ze slunečního záření jsou využívány fotovoltaické elektrárny. Jejich výkon určují především tyto parametry:

Klimatické

- počet hodin slunečního svitu
- intenzita slunečního záření

Lokální:

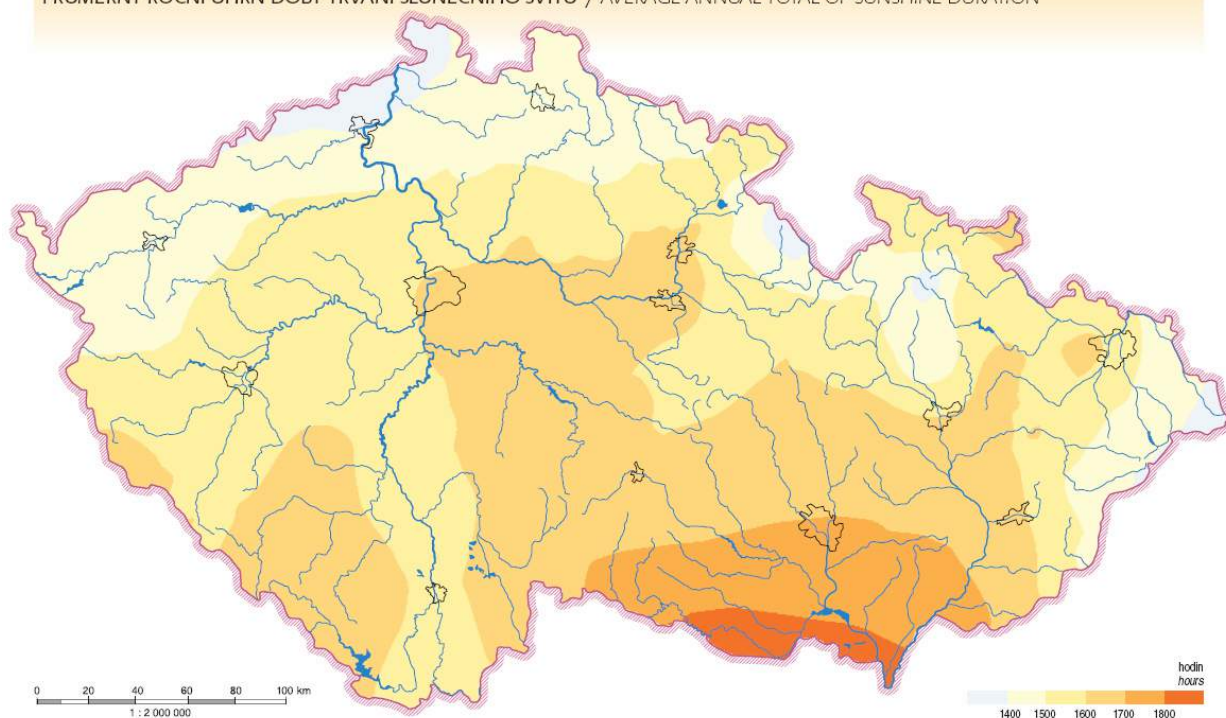
- orientace panelů
- množství stínících překážek

Z hlediska lokálního má řešené území příhodnou polohu jihozápadního svahu.

Z hlediska klimatického je řešené území v rámci ČR průměrné až lehce podprůměrné. Počet hodin slunečního svitu za rok se pohybuje mezi 1500 -1600 hod/ rok a průměrný roční úhrn přímého záření 1600 – 1700 MJ.m-2.

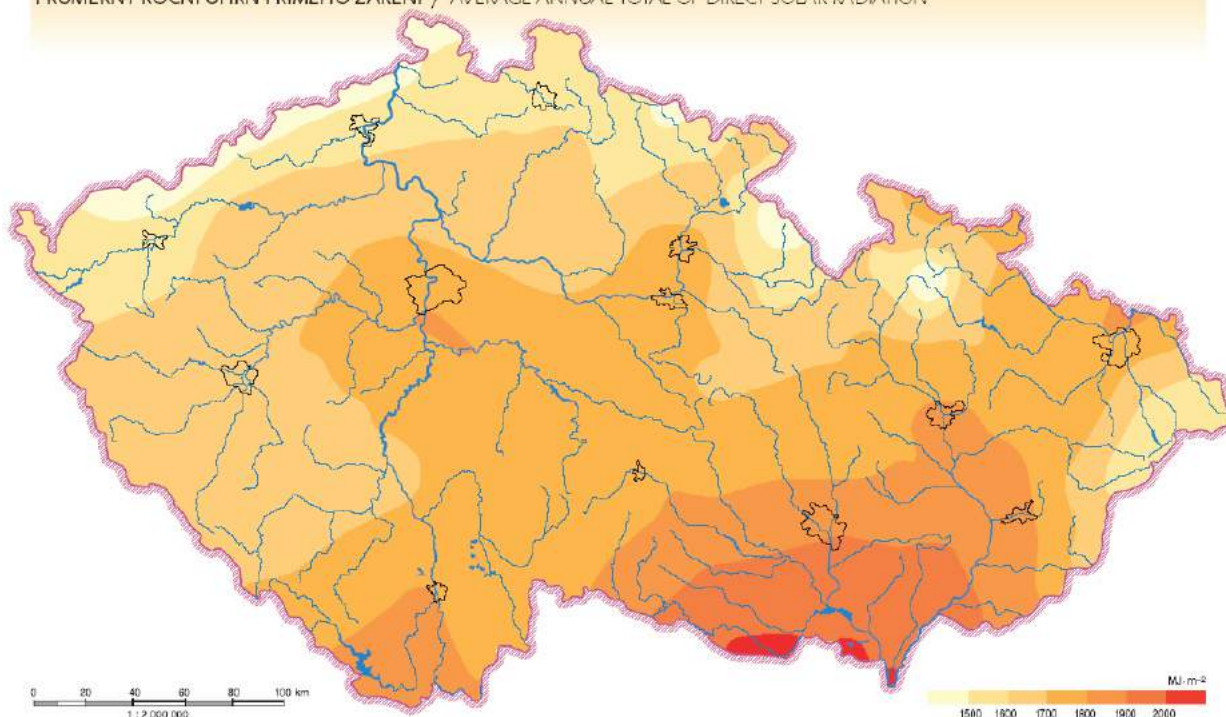
Obr. Průměrný roční úhrn doby trvání slunečního svitu (zdroj: Atlas podnebí Česka)

PRŮMĚRNÝ ROČNÍ ÚHRN DOBY TRVÁNÍ SLUNEČNÍHO SVITU / AVERAGE ANNUAL TOTAL OF SUNSHINE DURATION

Obr. Průměrný roční úhrn přímého záření (zdroj: Atlas podnebí Česka)

PRŮMĚRNÝ ROČNÍ ÚHRN PŘÍMÉHO ZÁŘENÍ / AVERAGE ANNUAL TOTAL OF DIRECT SOLAR RADIATION

V současné době by byla díky vysoké výkupní ceně solární elektrické energie výstavba fotovoltaické elektrárny rentabilní. V delším časovém horizontu je však pravděpodobné snižování výkupní ceny solární energie a následný přesun FVE do klimaticky příznivějších oblastí.

V současnosti jsou však v návrhu územního plánu Choustníkov a Hradiště umístěny dvě lokality pro FVE.

Všechny případné lokality je třeba posoudit z hlediska vlivu na KR – především viditelnost z terasy špitálu Kuksu a bodů výhledu.

7.4 Biomasa

Biomasa je hmota rostlinného a živočišného původu. Energie se získává buď přímým spalováním, nebo zplyňováním (výroba bioplynu) a následným spálením. Hlavními zdroji jsou:

Zbytková biomasa

- Rostlinné odpady (sláma, senáž apod.)
- Lesní těžební zbytky
- Organické odpady z průmyslových výrob
- Odpady z živočišné výroby
- Komunální organické odpady

Záměrně produkovaná biomasa

- Energetické rostliny nedřevnaté
- Energetické dřeviny = rychle rostoucí dřeviny (RRD)

V této studii se budeme zabývat rostlinnými odpady a rychle rostoucími dřevinami.

Vstupním podkladem pro analýzu výnosového potenciálu jsou bonitované půdně ekologické jednotky (BPEJ), které jsou základními jednotkami používanými k oceňování půd. Vliv na jejich hodnotu má klima, hydrologie, fyzikální a chemické vlastnosti půdy a morfologie terénu.

Rostlinné odpady

Nejčastěji energeticky využívanými rostlinnými zbytky je pšeničná a řepková sláma a senáž.

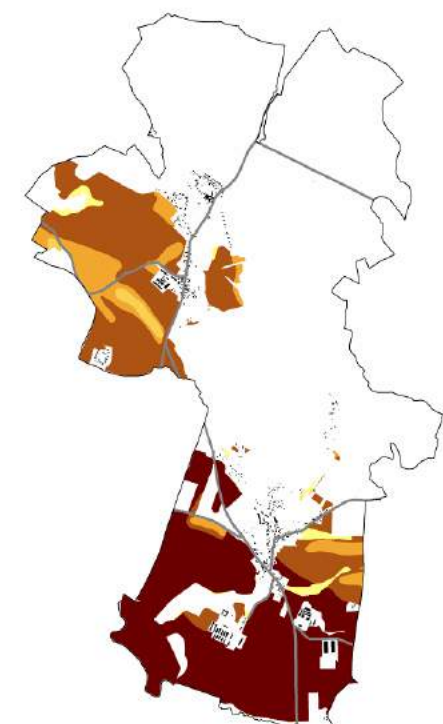
V řešeném území je podíl trvalých travních porostů velmi nízký a z energetického hlediska zanedbatelný. Vzhledem k tomu, že území neleží ve znevýhodněných oblastech (LFA) nelze ani do budoucna počítat s masivním zatravněním a výrobou senáže.

Naproti tomu obilná (zde uváděna pšeničná) sláma a řepková sláma jsou využitelné.

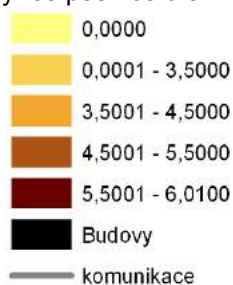
Kartogramy ukazují potencionální výnosy pšenice a řepky (zrno) na orné půdě (dle ZABAGED) v závislosti na BPEJ. (metodika VÚMOP)

Metoda je založena na předpokladu odlišných výnosů na rozdílně úrodných půdách.

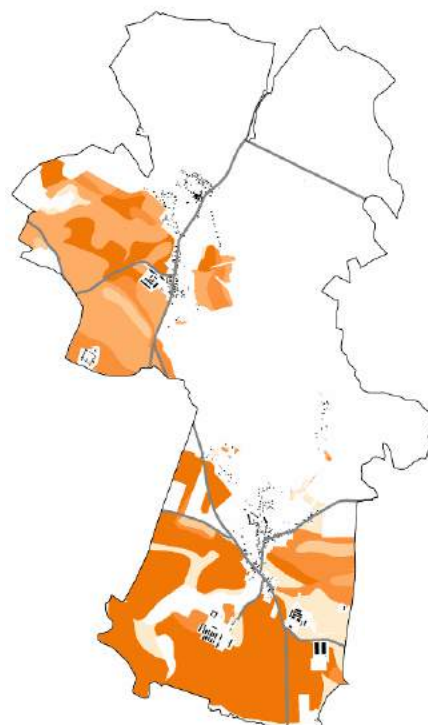
Obr. Výnosový potenciál pšenice (zrno)

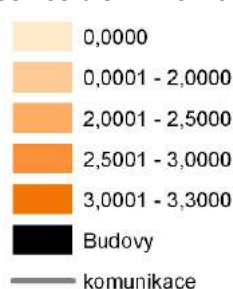
Výnos pšenice dle BPEJ v t/ha

Obr. Výnosový potenciál řepky (zrno)

Výnos pšenice dle BPEJ v t/ha

Jako příklad výpočtu energetického potenciálu z pšenice při výnosu 5 a 5,5 t/ha je uvedena následující tabulka.

Tab. Energetický potenciál pšenice

Plodina	Výnos zrna t/ha	Koeficient	Výnos slámy	Výhřevnost GJ/t	Energie GJ/ha	Energie GJ/ha (sláma+zrno)
pšenice	5	0,8	4	15	60	135
pšenice	5,5	0,8	4,4	15	66	148,5

Poměr výnosu zrna ke slámě je v případě pšenice i řepky udáván 1 : 0,8.

Výhřevnost slámy se při obsahu 80-80% sušiny pohybuje mezi 12-16 GJ/t

Při potencionálním výnosu pšeničné slámy 4 t/ha lze získat 60 GJ/ha.

V případě, že by byla spalována sláma i zrno, je potencionálně možné z jednoho ha získat až 135 GJ.

Využitelný potenciál slámy pro energetické účely je však nižší, neboť od výnosu je třeba odečíst ztráty při sklizni a transportu, slámu určenou k zorání (pro udržení organické hmoty v ornici se počítá s 2 kg slámy/ha/rok) a slámu určenou ke spotřebě v živočišné výrobě.

Pro skot je uváděna spotřeba slámy na krmení a podestýlku 2,5 kg/ks/den.

Jako příklad výpočtu energetického potenciálu z řepky při výnosu 3 a 3,3 t/ha je uvedena následující tabulka.

Tab. Energetický potenciál řepky

Plodina	Výnos zrna t/ha	Koeficient	Výnos slámy	Výhřevnost GJ/t	Energie GJ/ha	Energie GJ/ha (sláma+zrno)
řepka	3	0,8	2,4	17	40,8	91,8
řepka	3,3	0,8	2,64	17	44,88	100,98

Poměr výnosu zrna ke slámě je v případě pšenice i řepky udáván 1 : 0,8.

Výhřevnost slámy se při obsahu 80-80% sušiny pohybuje kolem 17 GJ/t

Při potencionálním výnosu řepkové slámy 3,3 t/ha lze získat 44,8 GJ/ha.

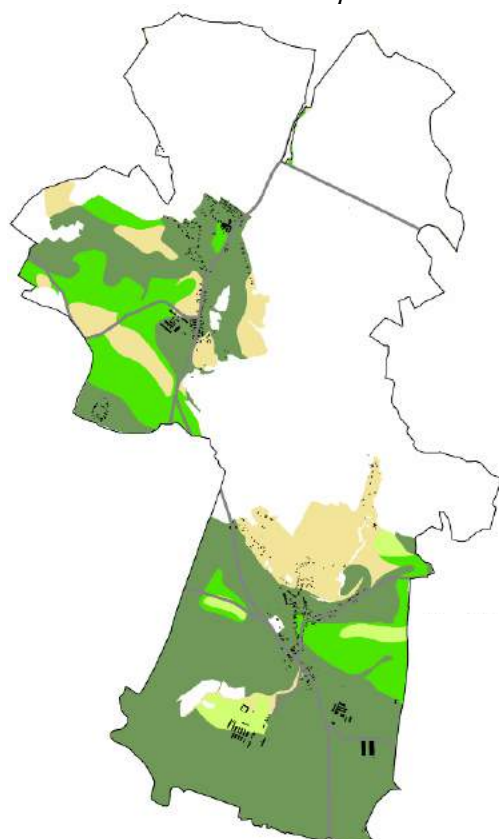
V případě, že by byla spalována sláma i zrno, je potencionálně možné z jednoho ha získat až 91,8 GJ/ha.

Rychle rostoucí dřeviny (RRD)

V závislosti na BPEJ byla určena vhodnost stanovišť pro pěstování rychle rostoucích dřevin pro celé řešené území, nezávisle na současném využití území (VÚKOZ,2006)

Pro stanoviště na orné půdě pak byly vypočteny potenciální výnosy RRD, opět dle výnosů uváděných VÚKOZ (2006) v závislosti na BPEJ

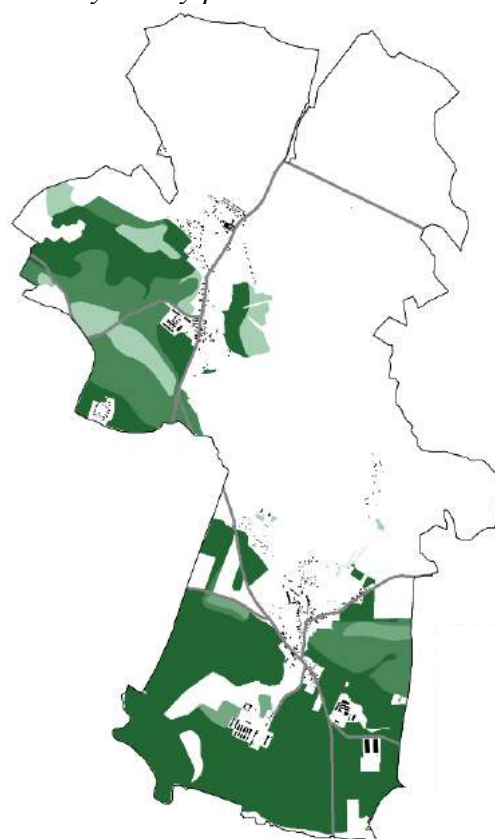
Obr. Vhodnost stanoviště pro RRD

stanoviste

- velmi příznivé
- nadprůměrné
- průměrné
- převážně nevhodné
- Budovy
- komunikace

Obr. Výnosový potenciál RRD

výnos sušiny t/ha

- 0,0000
- 0,0001 - 3,0000
- 3,0001 - 5,5000
- 5,5001 - 7,5000
- Budovy
- komunikace

Přestože se v řešeném území nenachází stanoviště s optimálními podmínkami pro pěstování RRD, ve kterých průměrné výnosy sušiny dosahují 12 t/ha, z hlediska energetického potenciálu jsou zajímavá také velmi příznivá stanoviště (prům. výnos sušiny 10 t/ha) či nadprůměrně vhodná stanoviště (prům. výnos sušiny 7,5 t/ha).

Jako příklad výpočtu energetického potenciálu rychle rostoucích dřevin při výnosu 7,5 a 10 t sušiny /ha je uvedena následující tabulka.

Tab. Energetický potenciál RRD

Plodina	Výnos (suš.) t/ha	Vlhkost	Výnos (sur.) t/ha	Výhřevnost sur. GJ/t	Energie GJ/ha
RRD	7,5	52,50%	15,789474	7,14	112,736842
RRD	10	52,50%	21,052632	7,14	150,315789

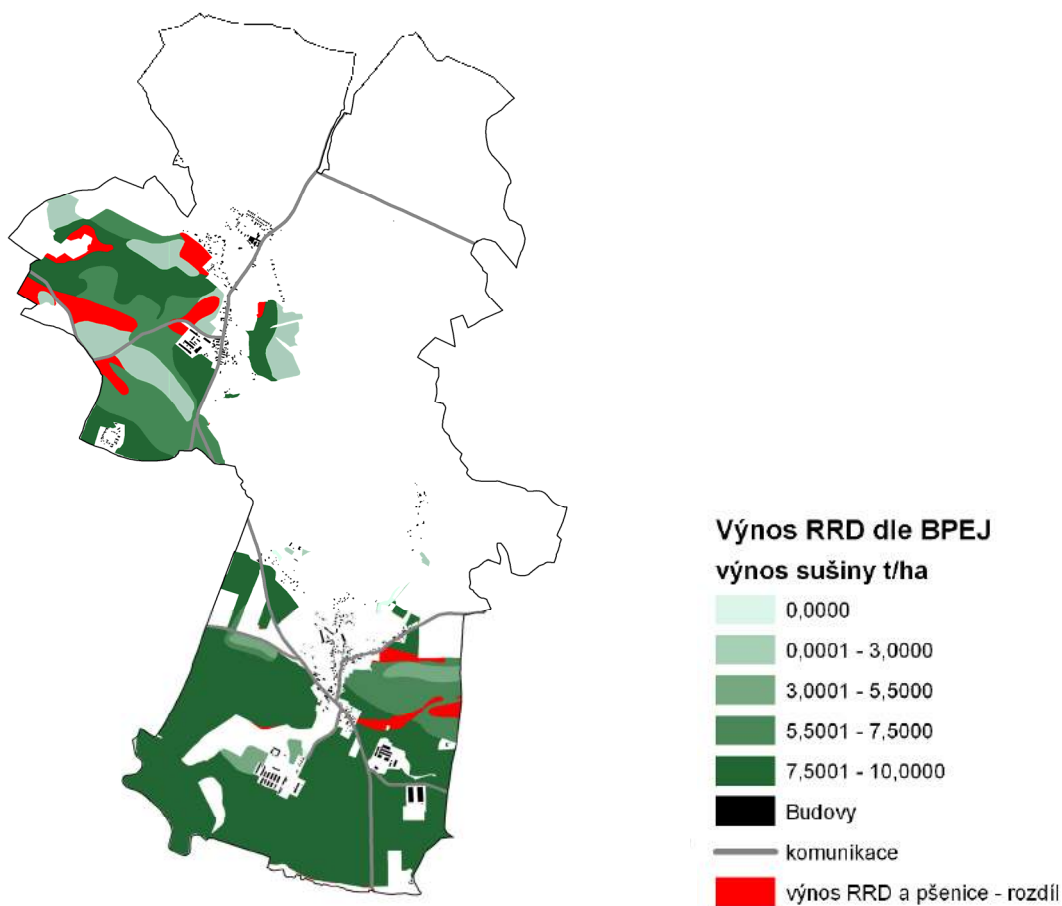
Průměrná vlhkost sklizené surové hmoty RRD je uváděna 52,5%

Při této vlhkosti je dosahováno výhřevnosti 7,14 GJ/t

Při potencionálním výnosu rychle rostoucích dřevin 21,1 t surové hmoty na ha lze získat energii 150,3 GJ/ha.

V následujícím obrázku jsou vytipovány plochy (červené) s podprůměrným výnosovým potenciálem pšenice avšak s nadprůměrným výnosovým potenciálem RRD.

Obr. Lokality pro RRD s podprůměrným výnosovým potenciálem pšenice

Bioplyn

Vzhledem k poměrně vysoké koncentraci areálů živočišné výroby, by vybudování bioplynové stanice v rámci některého z těchto areálů bylo vhodné. Mohl by zde být zpracováván také organický komunální odpad.

8 Cestovní ruch a rekreace

8.1 Charakteristika území z hlediska CR

Kulturní krajina s pěknou přírodou vysoké ekologické hodnoty, ovšem s nedostatečnou infrastrukturou pro CR. Území bývalých sudet (narušený vývoj, umělé dosídlování). Mimořádně významná památka (Kuks a okolní barokní krajina), řada dalších památek a zajímavých staveb, často chátrajících a nevyužitých a dalších architektonických prvků v krajině. Existence „skrytých“ kladů. V blízkosti Dvůr Králové nad Labem – významný turistický cíl a místní centrum administrativního a společenského života. CR má šanci se stát jednou z významných možností zaměstnanosti obyvatel a rozvoje území, v území pro to však chybí kapitál.

8.2 Základní podmínky a cíle rozvoje cestovního ruchu v regionu

Základní podmínku pro rozvoj cestovního ruchu, a sice zpracování strategie s následnou šancí získat finanční prostředky z fondů EU, se již podařilo splnit. Strategie trvale udržitelného turistického ruchu od Společenství obcí Podkrkonoší (SoP; patří do něj Kočeře a dalších 11 obcí) byla zpracována v roce 2005 a kromě rozvoje šetrné turistiky zohledňuje i potřeby místních obyvatel.

Jednotlivé body strategické vize jsou dále rozpracovány do strategických cílů:

- **Region s rozvinutým šetrným turistickým ruchem**
  - Rozvoj služeb pro šetrný turistický ruch
  - Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu na venkově a místních služeb
  - Rozvoj lidských zdrojů
  - Péče o krajinu
  - Péče o památky a kulturní dědictví
  - Příjemné a kvalitní bydlení pro místní obyvatele
- **Region se specifickým a atraktivním image**
  - Jednotná image Společenství obcí Podkrkonoší
  - Jednotná a funkční propagace Společenství obcí Podkrkonoší
  - Nabídka specifických turistických produktů
- **„Spolupracující region“ s funkčními vazbami na okolní turistické destinace**
  - Spolupracující obce
  - Komunikační strategie ve Společenství obcí Podkrkonoší
  - Komunikační strategie vně Společenství obcí Podkrkonoší
  - Informační centra
- **Region sebevědomých a vzdělaných obyvatel**
  - Celoživotní vzdělávání (s ohledem na šetrný turistický ruch)
  - Sebevědomí obyvatel
- **Region samostatných obcí, pracujících na principu zapojení veřejnosti do rozhodovacích procesů**
  - Dostatečné technické vybavení
  - Komunitní plánování a MA 21

Obec Choustníkovo Hradiště do žádného podobného svazku venkovských sídel bohužel nepatří, ale vzhledem k její poloze by nemusel být problém se do Společenství případně přidat.

Z územního hlediska existují dostatečné předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu jak na území Kocbeří, tak Choustníkově Hradiště.

8.3 Hlavní témata cestovního ruchu v území

1. Poznávání regionu

Podpora jedné ze základních forem cestovního ruchu by měla být provázána s regionálními specifiky. V daném území existuje řada specifických míst, které je možno poznávat a prozkoumat. Měla by být zacílena např. na geologii, historii území, církevní památky, místní rodáky, vojenství, mýty, záhady a legendy. Prostředkem poznávání je zejména pěší turistika, případně cykloturistika.

Podpora by měla směřovat do obnovy a údržby značení, zlepšování informačního systému o území, obnově a údržbě památek a zajímavostí na trase, vytváření informačních materiálů a po vytvoření kvalitní nabídky systematické a systémové propagaci regionu a jednotlivých témat.

2. Cykloturistika a hipoturistika.

Cykloturistika patří k významným formám cestovního ruchu v území a zájem o ni se stále rozvíjí. Podpora by proto měla směřovat především do doplnění cyklistických tras a služeb na trase. Pozornost zasluhuje také zlepšování koordinace cyklistické dopravy s veřejnou dopravou (zejména železniční), informací pro cykloturisty apod. Hipoturistika je nově se rozvíjející formou trávení aktivního odpočinku. Její popularita vzrůstá a je zřejmé, že je vhodné jak podpořit vytváření drobné infrastruktury jako jsou úvaziště, odpočívadla a napajedla, tak vhodným způsobem regulovat možné střety s chodci, cyklisty a případně i automobily.

3. Wellness, zážitkové a výukové programy

Podpora wellness představuje jednu z významných možností, jak zvýšit a prodloužit pobyt návštěvníků v regionu. Wellness služby lze lokalizovat prakticky kdekoli, kde je vhodné prostředí a vzhledem k poptávce má jejich rozvoj velký potenciál. Lze propojit i s různými poznávacími a vzdělávacími aktivitami. Podobně i zážitkové a výukové programy pro skupiny (spaní v tee-pee, aktivity ekocentra) mohou do území přilákat další návštěvníky, aniž by vyžadovaly plošně rozsáhlou a náročnou infrastrukturu.

4. Koncerty, slavnosti a další akce

Tyto akce mají především propagační význam pro pořádající obec a vedou obvykle ke zvýšení aktivity místních spolků, což vytváří základnu pro setrvalý rozvoj turistiky v místě. Turisticky významné je pořádání koncertů v Choustníkově Hradišti, akce pro veřejnost pořádá také základní škola Kocbeře. Dalšími příležitostmi v této oblasti je pořádání sportovních turnajů, akcí pro děti, poutí, apod. V této souvislosti je velkou výhodou blízkost Kuksu.

8.4 Závěr

Rozsah aktivit, které by se mohly v řešeném území realizovat je značný. Výraznou oporou při jejich uvádění v život je existence zmiňované Strategie trvale udržitelného turistického ruchu, která jednotlivé aktivity nejen pojmenovává, ale i uvádí do vzájemných souvislostí a nabízí nástroje pro jejich vzájemnou koordinaci. Je škoda, že se ke Strategii hlásí pouze obec Kocbeře a ne Choustníkově Hradiště. Podstatné ovšem bude především to, jak se bude dařit realizovat cíle této strategie.

1 : 50 000

9 Místní výroba hledající suroviny i odbyt v regionu, certifikace výrobků, náměty pro obnovu tradičních výrob

9.1 Místní zdroje

Řešené území má svá specifika daná historickým vývojem, polohou v rámci ČR i přírodními podmínkami. Z přírodních podmínek vyplývají tyto aktivity vázané na místní suroviny/půdu:

- Těžba dřeva v hospodářských lesích.
- Těžba kamene (pískovec), který je oblíben zejména pro svou výjimečnou pevnost.
- Zemědělství – rostlinná i živočišná výroba, místní specialitou je sadařství. Zemědělství má o něco lepší podmínky v Choustníkově Hradišti. Zemědělství je věnována samostatná kapitola.

Bylo by přínosem zvýšit podíl místních surovin, které zde budou zároveň zpracovávány. Pro využití dřeva a řady produktů zemědělství (kvalitní zemědělské půdy a hojnost lesů v jednom území není častá situace) by bylo možné využít současného boomu nízkoenergetického stavění (který je stimulovaný zájmem o životní prostředí, nejistou budoucností energetiky a nově i dotačním programem zelená úsporám) a návratu k přírodním materiálům (opět se objevují schopnosti materiálů rostlinného původu s buněčnou strukturou absorbovat některé škodliviny a vázat vzdušnou vlhkost a regulovat tak mikroklima objektů).

Obr. Panely pro obvodové zdivo z materiálů na bázi dřeva a slámy (firma Kreativer Holzbau, Zwettl – Rakousko) Foto Jan Márton

Možnosti pro výrobu (náměty)

- Izolační materiály na bázi dřeva – dřevovláknité desky
- Izolační materiály z rostlin – konopné a lněné izolace
- Konstrukční materiály na bázi dřeva (OSB, biodesky, lepené profily, masivní panely)
- Prefabrikované dílce ze dřeva a rostlinných materiálů – příčkovky (sláma) nebo nosné (dřevo, dřevovláknito, sláma jako izolace)

Výroba je pochopitelně úkolem pro podnikatele, obec může vymezit v územním plánu možné plochy pro výrobu a oslovit firmy věnující se této problematice (např. skrze profesní organizace, jako je Centrum pasivního domu), zda a za jakých podmínek by mohly investovat v regionu.

Další možností většího využití dřeva je jeho větší využití pro vytápění objektů, ať už s využitím zbytků z výroby (zplyňovací kotle), otopného dřeva (moderní krbová kamna či kamnové vložky s teplovodním výměníkem) a nebo cíleně vyráběných paliv pro automatické dávkování (peletkové kotle). Pro rozšíření těchto topidel je určena oblast C, podoblasti C1 a C2 dotačního programu Zelená úsporám. Podpora občanů ze strany obce (propagace, informování, případně pomoc se zpracováním žádosti) by kromě většího využití místní suroviny mohla vést ke zlepšení ovzduší v obcích (topidla pro udělení dotace musí splňovat poměrně přísné emisní limity).

Zpracování jablek a dalšího ovoce v místě by dle místních sadařů vzhledem k objemu produkovaného ovoce nebylo rentabilní.

9.2 Tradiční výroby

Pokud by na území obce měla vzniknout výroba čerpající z minulé tradice - „manufaktura“, mohlo by jít o tkalcovské výrobky, případně o výrobky vázané na tradici Šporkova panství, například o zpracování léčivých rostlin a přírodních produktů.

Výrobci by pak mohli uvažovat o certifikaci se známkou „Šporkovo panství“. Taková aktivita by si vyžádala spolupráci širšího okruhu obcí a podnikatelů.

10 Koordinace občanských i hospodářských aktivit

V současnosti (zima 2009) působí v regionu, kde se nacházejí řešené obce, několik organizací zaměřených na spolupráci obcí.

Společenství obcí Podkrkonoší

Svazek venkovských 12 sídel, zahrnující obce Horní Olešnice, Dolní Olešnice, Čermná, Vlčice, Chotěvice, Staré Buky, Vítězná, Hajnice, Kocbeře, Kohoutov, Vlčkovice v Podkrkonoší a město Pilníkov. Má za cíl vrátit zdejší kraj na výsluní zájmu (nádherná příroda, malebná lidová architektura, příjemní obyvatelé a chalupáři, kouzlo bývalých Sudet). Mezi činnosti Společenství patří zejména koordinace rozvojových aktivit a projektů, hledání zdrojů finančních prostředků, propagace mikroregionu, podpora přiměřeného cestovního ruchu, poradenské služby členským obcím a podpora rozvoje občanské společnosti.

<http://www.podkrkonosi.info/index>

Království - Jestřebí hory o.p.s.

Servisní organizace pro Svazek obcí Jestřebí hory a Společenství obcí Podkrkonoší. Vznikla pro umožnění čerpání financí z evropských fondů v programu LEADER+ (program EU na podporu venkova). Vytváří společnou strategii regionu a zpracovává návrhy projektů jednotlivých subjektů. Aktivizuje také ke spolupráci zájemce o rozvoj oblasti v MAS (místní akční skupině), která je poradním orgánem o.p.s.

<http://www.kjh.cz/>

Svazek obcí Plynofikace

Předmětem činnosti svazku obcí jsou úkoly v oblasti ochrany ovzduší a v oblasti zavádění, rozšiřování a zdokonalování sítí technického vybavení, konkrétně zejména plynofikace obcí Choustníkovo Hradiště, Vlčkovice v Podkrkonoší, Kuks a Stanovice včetně plynofikace nemovitostí, které jsou majetkem jednotlivých členů svazku obcí a slouží k bytovým, sociálním a zdravotnickým účelům.

Sdružení pro záchranu hradu Kumburku

Občanské sdružení, které se stará o areál zříceniny Kumburku – kácí náletové dřeviny, provádí úklid odpadků a drobnou údržbu. Spolupracuje s Obecním úřadem v Choustníkově Hradišti.

Svazky obcí jsou vhodnou platformou pro společný postup obcí v těchto tématech:

- Podpora podnikání dle kap. 9.1.
- Vznik místní značky „Šporkova panství“ a její propagace a garance. Pro to by bylo třeba založit/rozšířit svazek obcí tak, aby pokrýval všechny obce, které dnes tvoří bývalé panství.
- Prosazování opatření snižujících negativní dopady R11 – tak, aby v širším území fungovaly kontinuálně a byly všude dostatečně kvalitní.

11 Územní rozvoj obcí - úkoly pro územní plánování

11.1 Vytipování vhodných rozvojových území

Choustníkově Hradiště

Územní plán

Obec Choustníkově Hradiště připravuje územní plán, který řeší komplexně rozvoj obce. V návrhu je dostatek nových ploch pro bydlení vhodně situovaných na jihovýchodních svazích. Současně jsou v územním plánu i plochy pro podnikání. Využívají enklávy zemědělské půdy mezi zástavbou při silnici I/37 naproti hřbitovu. Uvažuje se zde o investici do provozu pekárny a v návaznosti na tuto plochu směrem do polí je vymezena plocha pro fotovoltaickou elektrárnu. Další plocha pro fotovoltaickou elektrárnu je vymezena východně od předešlé v polích.

Tato studie

Studie uvedené plochy přebírá a mírně rozšiřuje plochy pro bydlení v prostoru, kde se uvažuje o zrušení sadů ve vyšších polohách. Ve studii je také vymezen systém sídelní zeleně v souladu s návrhem územního plánu.

Studie přináší náměty, jak využít plochy mezi uvažovaným koridorem silnice R11 a obcí. Navrhuje zde například výsadby rychlerostoucích energetických dřevin, v menším rozsahu zalesnění a na vybraných plochách výsadby izolační zeleně, která by měla omezit negativní vliv budoucí rychlostní komunikace.

V Choustníkově Hradišti je několik nevyužitých a zchátralých areálů – brownfieldů. Tyto areály je žádoucí obnovit a znovu využít. Každý má však svá specifika z hlediska původního či možného budoucího využití, vlastnictví, technického stavu budov. Je proto třeba k nim přistupovat individuálně.

Tato studie může pouze nastínit možné náměty na jejich využití:

- Grunt – hájovna v lese nad Kocbeřským potokem: ubytovací zařízení, školící středisko, wellness pobyty
- Pivovar – se sklepy: využití bude velmi obtížné pro technický stav objektu a jeho původní určení
- U Macků – bývalá usedlost pod Ferdinandovem: středisko pro obhospodařování sadů, agroturistika

Dalším příspěvkem této studie je návrh obnovy několika cest v krajině a návrh doplnění ozelenění cest a vodních toků. Nejvýznamnějším námětem je vybudování cesty od lípy s lavičkou nad Kozím koutem po vrstevnici směrem pod Ferdinandov a pak vzhůru k Ferdinandovu. Podél cesty je navržena výsadba vysokých alejových stromů. Cesta bude mít charakter vyhlídkové trasy nad vesnicí. Její realizace je závislá na záměru rušení sadů v této poloze, kde mají sadaři malé výnosy.

Kocbeře

Obec Kocbeře nemá územní plán. Stejně jako v Choustníkově Hradišti vymezila studie plochy sídelní zeleně, urbanisticky a kulturně cenné lokality, dominanty, výhledy – prvky, se kterými by měl budoucí územní plán pracovat. Z hlediska možností pro rozvoj obytné zástavby mají Kocbeře velmi dobré předpoklady. Studie vymezila jako námět řadu potenciálních ploch pro obytnou či smíšenou zástavbu, a to zejména v zastavěném území, kde jsou značné rezervy pro výstavbu. Včetně ploch mimo zastavěné území se jedná o cca 9ha.

V Nových Kocbeřích je cenný prostor pro zástavbu jižně od továrny v okolí budovy obecního úřadu. Zde se naskytá možnost vzniku nového centra obce. Podmínkou je však zklidnění provozu na silnici I/37 po realizaci silnice R11. V tomto území se nabízí umístění veřejného prostoru doplněného velkými stromy a vedle rodinných domů i umístění objektů sloužících pro služby. Je to též vhodné místo pro školu, pokud by se uvažovalo o náhradě několika stávajících rozptýlených budov novou. Námět pro řešení tohoto prostoru je obsažen v samostatné části této studie „Rozpracování vybraných projektů“.

Přínosem by bylo využití tzv. „brownfields“, zanedbaných a nevyužitých areálů“. Nejenže to přináší možnost nových hospodářských aktivit, ale odstraní se přitom estetické závady v sídlech. V Kocbeřích je nejzajímavější starý mlýn. Jeho technický stav je však velmi špatný, takže naděje na jeho znovuvyužití se zmenšuje. Pokud by se našel investor, bylo by zde jistě příjemné a stylové ubytovací, či stravovací zařízení.

Dalším nevyužitým a zchátralým areálem je „Jánská studánka“. Místo má bohatou historii a bylo vždy tradičním výletním místem, později zde byl areál podnikové rekreace. Využití ovlivní výstavba rychlostní silnice R11. V každém případě bude nejlépe navázat na minulou tradici a nabízet zde ubytovací a stravovací služby.

Také v Kocbeřích studie navrhla řadu nových cest a doplnění doprovodné zeleně. Jedná se o cestu z Nové Vsi přes pole do Kocbeří, dále „záhumenní“ cestu od hřiště u kostela do Nových Kocbeří, kterou by mohly využívat zejména děti při cestách ze školy.

Pokud bychom v případě Kocbeří měli stanovit základní požadavky na nový územní plán, pak by to bylo zejména:

- vymezení vhodných rozvojových ploch pro bydlení a drobné podnikání, a to s využitím vnitřních rezerv v zastavěném území
- ochrana systému sídelní zeleně
- ochrana urbanistických, architektonických a kulturních hodnot území
- stanovení vhodných funkčních i prostorových podmínek pro novou výstavbu
- vytvoření podmínek pro obnovu páteře obce podél stávající silnice I/37 (po jejím vymístění), případně návrh nového centra
- doplnění místních komunikací pro novou výstavbu i cestní sítě v krajině, včetně návrhu ozelenění

Tato studie přináší řadu podnětů, které mohou být zpracovatelům územního plánu Kocbeří inspirací.

11.2 Doporučení pro prostorovou regulaci

Zachování vesnického rázu sídel je jednou ze strategií k naplnění vize rozvoje. Architektura obou obcí je příkladem obvyklé venkovské zástavby v Podkrkonoší. V půdorysech sídel i v architektuře je patrné postupné dostavování původních vesnic sloužících zemědělskému a lesnímu obhospodařování krajiny.

Pro základní prostorovou regulaci výstavby slouží obvykle územní plány. Obce v řešeném území je dosud nemají. Obec Choustníkovo Hradiště však již zahájila projednávání návrhu svého územního plánu, který zpracoval ing.arch. Milan Vojtěch. Obec Kocbeře zatím územní plán nemá. Má pouze urbanistickou studii, kterou v roce 1994 zpracoval ing.arch. V.Smilnický. Vzhledem k tomuto stavu navrhuje v následujícím textu základní zásady prostorové regulace, s tím, že detailním řešením by se měly zabývat územní plány obou obcí.

V analytické etapě byly vymezeny „urbanisticky a kulturně významné lokality“ (viz „Problémový výkres“ z analytické etapy). Tyto části sídel si podržely původní urbanistickou strukturu a některé stavby i charakter lidové architektury, roubené i zděné. Bylo by v nich proto vhodné přistupovat k prostorovým regulativům odlišně od zbývajících území.

Urbanisticky a kulturně významné lokality:

Choustníkovo Hradiště:

- centrální část obce – je vymezena od kostela severním směrem okolo návsi až k bývalému pivovaru
- zástavba podél ulice severozápadním směrem podél Kocbeřského potoka
- zástavba chalupami na svahu pod Kozím koutem
- Ferdinandov

Kocbeře:

- střední část obce kolem staré návsi

Nové Kocbeře:

- severozápadní část sídla – jádérko okolo kapličky
- řada chalup podél ulice u lesa na východě sídla
- Nová Ves – jako celek

Vzhledem k významnosti jednotlivých částí obcí pro zachování žádoucího rázu obou vesnic navrhuje rozdělit zastavitelné území na 3 zóny dle míry významnosti na vytváření celkového rázu sídel:

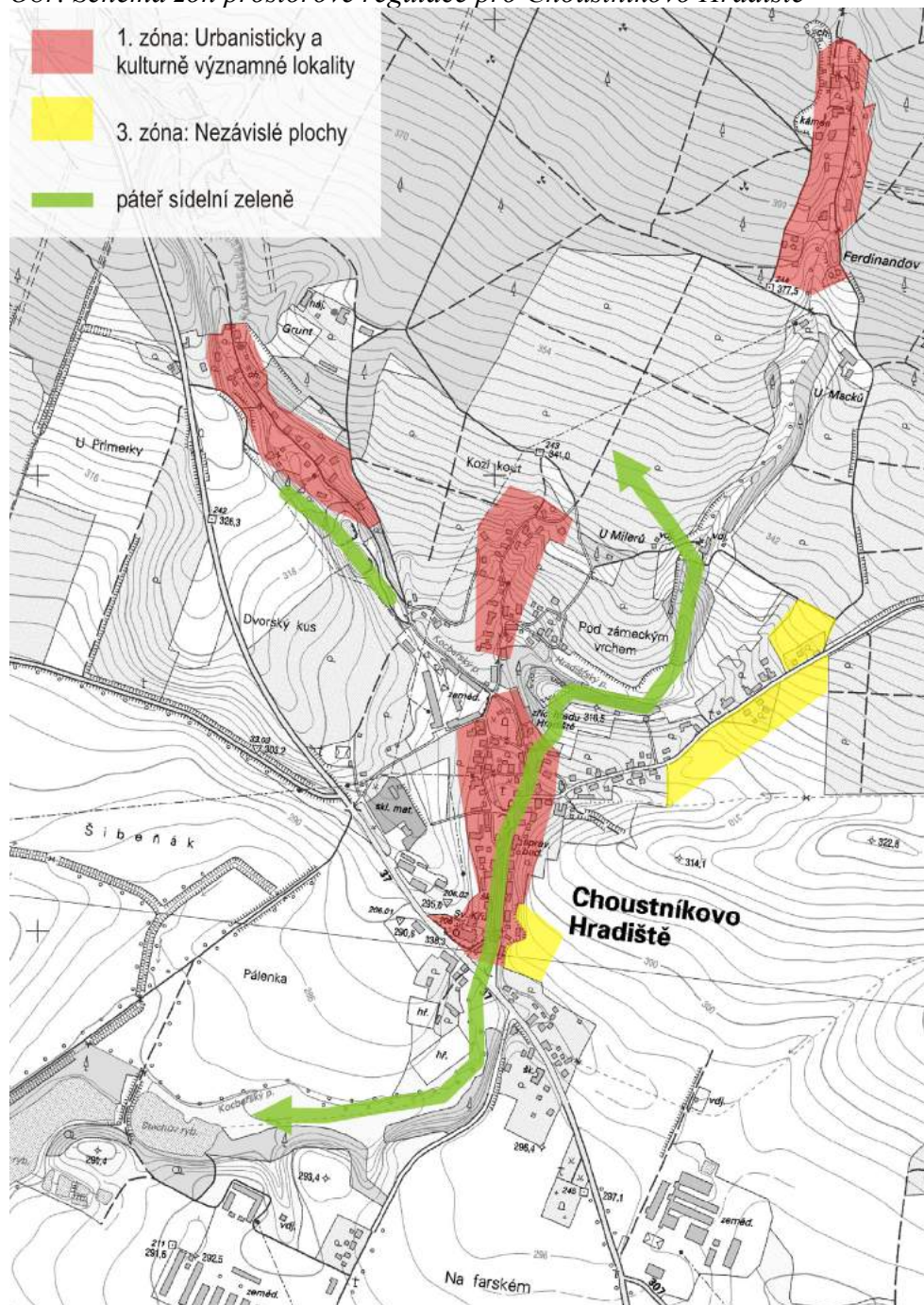
Zóna 1: Urbanisticky a kulturně významné lokality

Zóna 2: Standardní zástavba sídel

Zóna 3: Nezávislé plochy

Vymezení zón v území obce ukazují následující schémata:

Obr. Schéma zón prostorové regulace pro Choustníkovo Hradiště

Základní zásady prostorové regulace pro zónu 1: Urbanisticky a kulturně významné lokality

Typy staveb pro bydlení

- izolované rodinné domy, dvojdomy pouze, pokud by svojí celkovou hmotou vyhověly regulativům pro izolovaný dům (nikoli, řadové domy a bytové domy)

Základní tvar domu

- obdélný půdorys (poměr stran 1:3 až 2:3), kratší strana půdorysu max. 9m
- sedlová střecha, sklon střechy 35-45°
- hřeben střechy v delší ose
- stavby o jednom podlaží a podkroví, pouze v Choustníkově Hradišti na návsi možné dvě podlaží a podkroví

Umístění domu na parcele

- umístění domu na parcele a zachování stavební čáry podle situace obvyklé v daném místě
- orientace delší osy a štítu podle situace obvyklé v daném místě
- směrem do volné krajiny na parcelách umísťovat sady a zahrady

Materiály

- použití tradičních stavebních materiálů – omítka, kámen, dřevěný obklad; nepoužívat obklad velkoformátovými deskami a kovové a plastové obklady
- Další podmínky
- v územním plánu je možné stanovit také omezení pro velikost parcel, míru zastavění apod.

Základní zásady prostorové regulace pro zónu 2: Standardní zástavba sídel

Typy staveb pro bydlení

- izolované rodinné domy, dvojdomy pouze, pokud by svojí celkovou hmotou vyhověly regulativům pro izolovaný dům (nikoli řadové domy a bytové domy)

Základní tvar domu

- obdélný půdorys (poměr stran 1:3 až 2:3), kratší strana půdorysu max. 9m
- sedlová střecha, sklon sedlové střechy 25-45° nebo pultová střecha (zejména nikoli plochá střecha bez přesahu a s atikou)
- stavby o max. dvou podlažích a podkroví

Umístění domu na parcele

- umístění domu na parcele a zachování stavební čáry podle situace obvyklé v daném místě
- orientace delší osy a štítu podle situace obvyklé v daném místě
- směrem do volné krajiny na parcelách umísťovat sady a zahrady

Další podmínky

- v územním plánu je možné stanovit také omezení pro velikost parcel, míru zastavění apod.

Základní zásady prostorové regulace pro zónu 3: Nezávislé plochy

Typy staveb pro bydlení

- izolované rodinné domy a dvojdomy (nikoli řadové domy a bytové domy)

Základní tvar domu

- sedlová střecha nebo pultová střecha nebo zelená plochá střecha s přesahem (nikoli plochá střecha bez přesahu a s atikou)
- stavby o max. dvou podlažích a podkroví

Umístění domu na parcele

- směrem do volné krajiny na parcelách umísťovat sady a zahrady

Obecné zásady

Je vhodné přistupovat k zástavbě zejména dle podmínek daného místa. Inspirovat se místními zdařilými příklady historické lidové i současné architektury. Umístění domu na parcele by mělo reagovat na situaci v místě. Podobné zásady jako pro stavby obytné je vhodné uplatnit i pro stavby hospodářské u rodinných domů.

Větší prostorovou toleranci obvykle vyžadují nízkoenergetické a pasivní domy, je proto vhodné klesající přísností regulativů v zónách 2 a 3 umožnit jejich snadnější realizaci. V územích zóny 1 by měl ráz obce převážet a ústupky z regulativů by neměly být možné ani v tomto případě.

Obecně za nevhodné lze označit „rozplácle bungalovy“, „alpské domy“ a „novodobé lidové baroko“. Bytové domy a řadové domy nelze do prostředí těchto vesnic doporučit vůbec.

Co se týče ostatní zástavby, pro stavby občanské vybavenosti je vhodné uplatnit přiměřené regulativy s tím, že tyto stavby mohou vzhledem ke své funkci působit i dominantněji a ve svém výrazu být svébytnější.

Co se týče staveb výrobních opět záleží na jejich lokalizaci. Jiné budou požadavky na výstavbu v sousedství novodobého zemědělského areálu u silnice na Vlčkovice, jiné v areálu Rýcholky. Pro začlenění výrobních staveb do krajiny je vhodné ozelenění jak u existujících, tak u případných nových areálů (viz záměr výstavby pekárny a fotovoltaické elektrárny v Choustníkově Hradišti).

Část z těchto zásad (v souladu se stavebním zákonem) lze uplatnit při formulaci zadání budoucího územního plánu Kocbeří. Podrobnější podmínky lze upřesnit a ověřit v územních studiích pro vybrané lokality.

12 Shrnutí

12.1 Analytická část

Předkládaná studie v první etapě zanalyzovala stav území z hlediska obvyklých urbanistických témat, současně se zaměřila na rozbor možných střetů navržené rychlostní silnice R11 s osídlením i krajinou. Byl proveden podrobný průzkum řešeného území.

Významnou součástí studie byla práce s veřejností, se kterou proběhla v obou obcích setkání a bylo provedeno i experimentální šetření hodnot krajinného rázu dle metodiky ECOVAST s veřejností přímo v terénu (samostatná textová příloha „Postup a výsledky zapojení veřejnosti“).

Na závěr formulovala studie hlavní problémy k řešení v návrhové etapě. Grafické shrnutí výsledků analytické etapy obsahuje „Problémový výkres“.

12.2 Návrhová etapa

Práce byly zahájeny setkáním s pracovními skupinami občanů z obou obcí. Cílem tohoto setkání bylo společně formulovat vizi a strategii pro rozvoj obce a vytipovat nejdůležitější projekty vedoucí k jejímu naplnění.

Vybrané projekty byly rozpracovány a jsou prezentovány v samostatné příloze „Rozpracování vybraných projektů“. U obou obcí se jedná zejména o náměty pro využití rozvojových území, a o úpravy veřejných prostranství. V Kocbeři byl rozpracován i námět na výstavbu multifunkčního zařízení pro sportovní a kulturní využití, neboť v obci není vyhovující sál pro společenské akce.

Další část studie se věnuje opatřením vedoucím k eliminaci negativních vlivů souvisejících se záměrem výstavby rychlostní silnice R11. V grafické i textové části jsou tato opatření vyznačena. Jedná se zejména o vymezení úseků trasy, kde je třeba ověřit potřebu protihlukových opatření, doporučení pro výsadby izolační zeleně, vyznačení významných křížení s komunikacemi, včetně polních a lesních cest, vyznačení křížení s vodními toky a biokoridory, upozornění na ohrožení zdrojů pitné vody a na ohrožení drobných památek v krajině.

Ve studii je rovněž zpracována problematika ochrany krajinného rázu, která se zabývá celým administrativním územím obou obcí. Studie se zabývá také podmínkami pro hospodářství, a to zejména zemědělstvím, obnovitelnými zdroji a cestovním ruchem. Jedna z kapitol řeší i otázky využívání místních surovin, certifikace výrobků a náměty pro obnovu tradičních výrob.

V další části se studie věnuje koordinaci občanských a hospodářských aktivit, územním rozvojem obcí a náměty pro řešení územního plánu Kocbeří, včetně doporučení pro prostorovou regulaci.